

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre: 24 korona
Egy hónapra: 2 korona

VIDEKEN:

Egy évre: 28 korona
Egy hónapra: 2 k. 40 f.

MEGDETÉSEK:

6-szoros postacímjegyzár 20 fill.
minden kézbesítésnél 10 fillér.

Megj. név 48 fillér.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, január 17.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Egy évforduló.
- A képviselőház ülése.
- Rakovszky István mandátuma.
- Színházaink és a magyar ipar.
- Ingyen kenyér!
- Pegypelmi ítélet Eötvös Géza ügyében.
- Az israelita hitközség rendkívüli közgyűlése.
- Ministeri jóváhagyás a templom-építés ügyében.
- Hamisított oroklyák.
- A Pottó-koponya meséje.
- Vivéakadémia Aradon.
- Havas világ.
- Egy agrár malom.
- Tárca: A Cili néni titka. Irta: Szabó Ferenc.
- Rogány-Csarnok: A harmadik. Irta: Stenkievicz Henrik. Fordította: Hegedüs Szerafin.

Egy évforduló.

Arad, január 16.

Eppen az idén telik be negyven éve annak, hogy Tisza Kálmán — mint Debrecen egyik képviselője — először jutott a képviselőházba. Legelső parlamenti beszédében, melyet 1861. április 17-én tartott, ezeket mondotta:

— Nem lehet céloim, itt a jelen helyzet nehézségeit fejtegetni. Hiszen tudjuk azt mindnyájan, hogy sok válságon ment ugyan már keresztül szegény magyar hazánk, de oly válságos percek, minőket most élünk, nem voltak talán soha... Valóban nehéz, majdnem emberi erőt meg-

haladó feladat, melyet most megoldanunk kell. Nekünk most bátraknak kell lennünk, nemcsak személyesen, de politikánkban is; és mégis óvakodnunk kell a vakmerőségtől.

Az óvatosság, a szélsőségek kerülése, a viszonyok és a lehetőség tárgyilagos mérlegelése — ez maradt mindenkor egyik főjellemvonása Tisza Kálmán államférfiúi szereplésének. Midőn mindjárt 1861-ben a „felirati” és a „határozati” pártok közti eltérés új komplikációkkal fenyegetett; — és midőn, tizennégy évvel később, nyilvánvalóvá lett a közjogi harc visszássága, kára, s az országos bajok szanalása érdekében a balközép fuziója a Deák-párttal parancsoló kötelességgé vált: ugy ezeknél a nagyfontosságú tényeknél mint azután is Tisza Kálmán — sok esetben egyéni tekintetek feláldozásával — következetesen szem előtt tartotta az említett irányelvet és mindig azt tette, a mit ő tőle legjobb hite szerint a hazá érdeké kívánt.

Mikor 1875-ben miniszterelnök lett, az új kormány előtt egész sorozata állt a nehéz feladatoknak. Legsürgetőbb volt azok között az ország pénzügyeinek rendezése, a deficit leszállítása: a mit csak a nemzetgazdaság emelése s ez által az adóképeség fokozása tett lehetővé. Ezzel összefüggött a kiegyezés megújítása, innen is, tul is feltornyosult nehézségeivel; belejátszott a vasuti politika, az ország

kivételének kérdése; hozzájárult az igazságszolgáltatás rendezésének égető szükségére; földmívelési, közigazgatási nagy hiányok; és követelőleg állt elő a minden emelkedés alapja, a közoktatásügy. Ezeket a feladatokat mind egyszerre és rendszeresen kellett megoldani.

Azonkívül a horvát kérdés ugyszólván függőben volt, a nemzetiségi mozgalmakkal szemben alig volt némi ellenakciónk; a csak nyolc esztendő új államnak kifelé hiányzott a megfelelő tekintélye — és belügyi rendezkedésünk roppant munkája közben (a belső akadályokon kívül) egyszer csak reánk nehezedett a keleti válság is, egész súlyával, — erőtlenségre valóinkra zudítván a hadügyi tömegtelen áldozatokat.

Ilyen viszonyok közt lett miniszterelnökké Tisza Kálmán: ilyen nehézségekkel kellett megküzdnie kormányzásának első éveiben.

Hogy milyen mértékben tudta betölteni a feladatokat, a miket akkor magára vállalt, hogy mennyiben tudott megfelelni a nagy bizalomnak, melylyel az ország az ő miniszteri tevékenysége elé nézett, hogy minő személyes érdemei voltak azokban a fényes sikerekben, a melyeket másfél évtizedes kormányzata felmutatott: mindezeknek a részletes ismertetése, bírálata túlhaladja e cikk kereteit.

De tény az, hogy Tisza kormányzatának mindjárt első éveiben a hazai pártvi-

TÁRCA.

A Cili néni titka.

Irta: Szabó Ferenc.

Cili néni ugy, ugy előrehajol, hogy majd leejti vénséges kis fejét a szájrétű gallér ráncai közül. Így megy a templomba minden reggel. Egyik kezében hosszú szinehagyott köntösét emelgeti, másikban a foltozott, nagy ernyőjét tartja, amelynél vénebb, foltosabb nincs a városban; de tiszta lioni selyem, az ötven év előtti hamisítatlan fajtából, amelynek utolsó darabkáját is — kipusztította a semmit érő divat.

Tipp, topp; tipp, topp! Az ernyő felőli oldalán szinehagyott köntöse őrizetlen nyugodtsággal söpri fel az utca gíz-gazát, mert ez a lélszeme hibás Cili nénié; nem leselkedhetik örök éberséggel, mint a másik. A félfülével is nagyot hall: nincs ami kipótolja a szem felszégését. Vánlányos áhítatával csendesesen lépeget tovább... Így tehát igen nyugodt a Cili néni élete.

Csak azok az elkapott, gonosz cselédek ne lennének! Különdösen ez a legutolsó, ez kesiríti csendes napjait. Nem ismer semmi tiszteletet. Megmondta neki már az első nap: Aztán Lizi, a bels szobában nincs semmi keresni valója! Miért ne nyisson be? Az az én bajom. A magáé: az engedelmesség! Azért még-

is benyitott... Szerencse, hogy jókorán észrevette, hogy kizavarhatta. De mit ér az?

A szomszéd timárnének azon melegében eipanaszolta a dolgot.

— Ilyenek a mai cselédek, lelkem. Nem mondom, nincs semmim, amit ellophatott volna de mégis Ha csak egy tüt megmozdít, már fáj. Azok a gonosz férfiak rontották el. Mert a férfiak gonoszak egy szálíg!

Cili néni nem szokott többet beszélni. Hogy a timár szomszéd is férfi? Bánja i ő. Az is csak olyan, mint a többi. Cili néniének ilyen véleménye van a férfiakról s áhítatos szívvél folytatja a félbeszakított imát végig a hosszú uton.

— Jó reggelt! Kezét csókolom Cili néni! Iskolás, vidám arcú leányok köszöntetik Cili nénié, aki komoly ünnepiességgel viszonozta a köszöntésüket, noha nincs megelégedve a szülők nevelési elvével, sem a preceptorokéval. Mert első a templom, azután jön az iskola. Elő az isten, azután következik a világi hiábavalóság.

— Bizony, lelkeim, ti is jobban tennétek, ha templomba mennétek először. Isten is van a világon; de ti ezt nem tudjátok, ugy-e? Az írásra ráérnétek azután is, Ugyis csak azért tanuljátok hogy szerelmes levelet firkálhassatok! Első leane az isten lelkeim!

A kis leányok vidáman kacagnak, mert bizony nem olyan parányi teremtesek, hogy meg ne értenék a szót. Még ugy is ha a gondolat félig eltemetve marad a lélekben.

Oreg asszonyok jönnek, fodormentás öregek, fejükön ó divatu fátyolos kalappal, simára lefésült szürke hajbásztával, ahogy még abban a régi időben viselték, melynek élő beszédes emléke Cili néni is. Odivatu az ernyőjük, melyet csak szokásból tartanak a fejük fölött, mivel ráncos az arcuk, nem igen félhetik a nap hevétől. Ezek is köszöntik Cili nénié.

— Jó reggelt, lelkem, jó reggelt! Hogy van, Cili lelkem? S reszkető, kopott feketekeztyűs kezükkel rendre rázogatóják a Cili néni jobbját.

— Nem a legjobban, lelkeim. Itt is fáj, ott is fáj. A vénség, edeseim, a vénség. Még ezer szerencse, hogy valami vén, köhögős férfi nincs az oldalam mellett. Mert minden férfi köhögős, köszvényes vénségére és marakodó, szekáns. Aztán az az örökös pipa... Rettenetes lehet, lelkeim!

— Hát a fiatalja! Az tán külömb? szóval meg Cili néni ufolag a templom előtt, csendes, őregezen köhécseve. Mifele jót csinálnak ezek? Bolonditják a szegény lányokat; lopják Isten szép napját; nem ugy, mint a régi jó időben, amikor még mi is fiatalok voltunk... Ezer szerencse, hogy nincs lányom... Na, már rákezde a kántor!

— Bizony megromlott a világ! Mondják a fodormentás asszonyok s aztán csendesesen végig kocogva a templom hajó sima erősen kikoptatott kövezetén, nagy áhítatosan elfoglalják a székeiket. Cili néni a legeiseő székbe telepszik be s ezer ráncu gallérjában kisé büsz-

szonyok tisztultak, átalakultak és erős többség biztosította a kormány részére a tartós állandóságot.

Már az első esztendő alatt: az Ausztriával kötött második nemzetgazdasági és vámszövetség Magyarországnak több mint négy milliónyi előnyt hozott, a bankkérdés pedig a teljes paritás alapján intéztetett el.

A zálogkölcönt visszafizettük és olcsó járadék-kölcönt hoztunk be.

Az ország hitele rohamosan növekedett, pénzügyi helyzetünk megjavult, s a közterhek fokozásával lehető arányban az adóképeség is folyton gyarapodott.

Vasutaink hálózata kiegészített és vasuti politikánk alig remélt jelentőséget, sikereket ért el.

Földmívelésünk, iparunk, kereskedelmünk fejlesztésére, a népoktatás, felsőbb oktatás, a művészetek előbbrevitelére sok és üdvös áldozatot hoztunk.

Igazságügyi, közigazgatási, honvédelmi reformok egész sora egészítette ki a más téren létesített alkotásokat.

A horvát kérdés kielégítően rendezett, Ausztriával szemben pedig nemcsak kiküzdöttük a politikai egyenlőséget, de Magyarországot csakhamar a monarchia sulypontjának emlegették.

Országunk iránt a bizalom, a magyar államiság auktoritás a teljesen biztosított és magas fokra emeltetett.

Virágzó főváros, gyorsan fejlődő vidéki városok, kulturális, ipari, gazdasági intézmények egész serege tanusították Magyarországot haladását, növekedő jólétét.

Országos financiánk — dacára a belső töméntelen szükségleteknek s a külvilágok által parancsolt sulyos hadügyi áldozatoknak — a rendbehozatal küszöbére jutottak.

Ezekre az eredményekre mutatható rá Tissa Kálmán, midőn 1890-ben lemondott a miniszterelnöki állásról és „közlegénye” lett a pártnak, a melynek addig hatalmas vezére volt.

Ebben a szerepében is buzgalommal, odaadó tevékenységgel megtett és megtesz mindent, amit a szabadelvűpárt és az ország érdeke tehetségeitől, tetterejétől, tekintélyétől megkíván.

Őszinte, igaz hive, támogatója maradt az utána következő kormányoknak és — fölismerve a nemrég bekövetkezett politikai változások szükségét — igaz meggyőződéssel csatlakozott Széll Kálmán programjához.

Az új irányzat érdekében is tisztelettel, örömmel köszöntjük Tissa Kálmánt abból az alkalomból, hogy képviselőségének negyvenedik évfordulóján újra elfoglalta helyét a parlamentben. (—)

Teleki Domokos mandátuma. A képviselőház mai ülése előtt Apponyi Albert gróf elnök-nél bizalmas jellegű tanácskozás volt a kurianak a Teleki Domokos gróf mandátuma tárgyában hozott ítélete felett. A folyosón hamar híre futott a tanácskozásnak, és mindjárt értekezletnek keresztelték el a tanácskozást, a mi pedig abszurdum volt. Mert értekezletet tartani egy kuriai ítélet tárgyában legkevésbé volt kívánsága Apponyinak. Mindössze arról volt szó, hogy többen felszólalni óhajtanak ez ítélet tárgyában a házban, de a felszólalást akkorra halasztották, a mikor a ház elé kerül az ítélet. Ott voltak a többek között Apponyinál: Tallián Béla alelnök, Nyegre László jegyző, Horánszky Nándor, Hédosy Imre, Visontai Soma s még többen.

A katolikus önkormányzás. Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint a katolikus autonómia kongresszus még 2—3 hélig is elhúzódik és végleges határozatot akkor is aligha hoznak. Tekintettel arra, hogy a képviselőház ülései már megkezdődnek, fölmerült a kérdés, hogy a kongresszus délután tartsa gyűléseit. A különböző pártok vezetéi e tárgyban legközelebb tanácskozást tartanak, melynek eredménye valószínűleg az lesz, hogy az üléseket ezután délután tartják.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 16.

A hosszú vakáció után vidáman, frissen érkeztek meg a honatyák ma a Házba. Mindenik vonat ma reggel és tegnap este egész sereg vidéken „nyaraló” képviselőt hozott be a székesfővárosba.

Mert valóságos nyári idő járta most. A biharmegyeiek így üdvözölték társaikat a folyosón:

— Meghoztuk a telet!

— Dehogyan hoztátok ti — szólt közbe a szabadságharcos Eszterházy Kálmán gróf. — Mi erdélyiek hoztuk! Tegnap óta havazik ott! Itt csak ma kezdődött.

Valóban fehér téli reggelre virradt ma a főváros. Mindenütt havat sepertek az utcán.

A Házba járók hóval borítva, prúszkölve, nagy dobogással léptek az előcsarnokba. Az egyik honatya egyenesen a vasutról jött.

— Hát hosszú lesz a tárgyalás?

— Dehogyan lesz! Hát még azt sem tudod?! Tíz percig tart. Holnap meg be se jövünk.

Erre a kérdező rágyujtott: Küry Klára ismert kupléjára.

— Váratlanul szünidő!

Kitűnő! kitűnő!

Meglátjuk majd a papát, a mamát! . . .

— Te, lassabban! Meghallja Apponyi!

Vásonyi vígan dörzsölte a kezét.

— Nagy a hó! Nagy a hó! A munkanélküliek is keresnek valamit!

— Csak te vezesd őket a nagyseprővel — szólott egy barátja — mert különben derogál nekik a hóseprés.

— Biz igaz! — morgott közbe egy antiszocialista.

Az elnök egész sereg jelentést tett. Érdekes volt, hogy a Molnár Antal elparentálása alatt Eszterházy Kálmán gróf állva maradt az elnöki emelvényen. Együtt jegyzősködtek 16 évig.

Az ülés nem tartott tovább rövid fél óránál.

Részletes tudósításunk itt következik:

kén hajtogatja a fejét. Mert hát a jó isten tudja, hogy megilleti ez a kis büszkesség, amit nem is ő előtte mutat, hanem a templomi közönségnek, akik közül egynek sem volt városi aszszeszor az apja, mint neki. Régen-régen, abban a szépséges jó időben.

Kilenc órakor kezdődik a kötő-iskola: a Cili néni kötő-iskolája. Így nevezik a lányok, pedig varrni, horgolni is tanulnak, mert Cili néni mindenhez ért a világon, amire csak szüksége van egy lánynak, hogy haszontalan üres ábrándozással ne vesztegessen el napjait. Hímezni szép gyöngyszem-öltésekkel, csipkét verni, csodálatos abraka dabrakat mintázni, egyszerűen: mindenhez ért, aminek a megtanulása mind nagy haszonnal jár. Ahány cseperedő lány van, akik már kijárták a polgárit, az mind Cili nénihez kerül egy-két esztendőre. Oda küldik a mamák, hogy a varrás mellett egy kis komolyságot is tanuljanak Cili néni mellett, aki kissé fanyar ugyan s gyűlöli a férfivilágot, akiről alkalomadtán rémesebbnél-rémesebb dolgokat szokott mondogatni; de ez mind nem tesz semmit. Legalább később patlan fel a bimbó, később érkezik a tavaszias meleg sugár, melyet szerelemnek neveznek. Így mondja magában Cili néni, aki örül, hogy megvénült, mert nem láthatja a világ pusztulását, melyet a férfiak hoznak a földre.

Ezzel vigasztalja a mamákat. Ezzel, ilyenekkel a lányok titokban nagyokat dobbanó szívvel.

Cili néni szigorú komolysággal foglalja el székét a kis varró asztalka mellett, mely olyan vénséges, mint ő. Tekintetét mervén hordozza

szét a lányokon, akik szanaszét ülnek s gyorsan öltögetnek ilyenkor. Mert Cili néni nem szereti a céltalan, üres ábrándozást, s ha szükségét látja, mindig kész a dorgáló szavakkal.

A polgármester Erzsikéje, örök-vidám arcával, meleg lángolása, titokban kacagó szemével, egészen odaült az ablak mellé. Ez nem tett Cili néninek.

— Már másodszer, Erzsi! Mit keres maga az ablak mellett? Tán vár valakit? Azt hiszi, lelkem, hogy csak kardcsörgetésből áll a világ? Ezek a leggonoszabb teremtményei Istennek. Persze, szép az az uniformis; itt is arany ott is arany. Az a szép hosszú, csörgő kard . . . Csakhogy szívtelen pillangó a gazdája . . . Üljön beljebb!

Erzsi pirulva engedelmeskedett; de azért lopva még egy tekintetet vetett az utcára, hol kis hetyke bajszu diákok, daliás tisztek, pillangós asszonyok hullámoztak fel s alá.

— Jolánka, üljön beljebb maga is. A napfény egyenesen a keze alá süt. Megrontja a szemét! szölt Cili néni újra. A lányok pillanatilig összevillogtak nagy komolyan: de ajkuk hamiskás eltűnő mosolya elárulta, hogy megértették Cili néni.

— Én, mikor ilyen korban voltam, sohasem ültem az ablak mellett. Peddig akkor jobbak voltak a fiúk. Miért? Azért, mert a fiúnép folyvást rosszban törte a fejét. Azt gondolják, hogy őket lesik a lányok s vakmerőkké lesznek. A lány gyöngesége vakmerővé teszi a fiút. Egy-két ilyen tekintet s aztán megszólítja az utcán! Vigyázzanak, lelkeim!

A lányok nagy buzgósággal varrtak. A gép-

tük, kötötük sebesen kopogtak. Nem néztek össze, hanem azért egy egy hamis, édes mosoly ott ólálkodott a lesütött pillák alatt. Cili néni szintén varrt, munkáját közel tartva a szeméhez s haragosan beszélt, pedig nem is látta, hogy ki ment el az ablak előtt.

— Ha az a fiú még egyszer ólálkodni fog, kimegyek s leforrázom. Akárki fia, nem bánom. Vagy rendőrt hivatok s bekísértetem. Még csak az kéne, hogy zavarja az én lányaimat. Bizony az én időmben nem tette volna azt egy is . . . Ilyen romlott a világ, látják!

A gép lármás módon berregett. A szubogarak csendes ketyegése egészen elveszett benne. A nyári napfény vidám játszísággal ömlött be az ablakon, nem volt, ami egy-egy pillanatra fölfogta volna.

— Cili néni sohasem volt szerelmes? Kérdezte valaki hirtelen a sarokból, félénknek látszó hangon. Azonban érzett rajta, hogy csak hamiskodásból történt.

Rettenetes szó! Ilyen kérdés sohasem hangzott el e szobában, amióta Cili néni él. Össze is rántotta a szemöldökét úgy, hogy egy bíró sem tehette különbül. A másik pillanatban kétségbeesett tekintetét ott jártatta a kis belső szoba ajtaján, amelyen belépni nem volt szabad senkinek. Még a lányoknak sem, akikhez első szava is rendesen az volt, ha az iskolába először beléptek:

— Ne legyen kíváncsi soha, édesem. A kíváncsiság a legrosszabb tulajdonság a földön. Minden rossz ebből származik, főleg a lányoknál. Látja, Éva anyánk is . . . Olvashatta a bibliából — s hogy megbűnhődött érte! Májig

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Fejérváry Géza báró, Plósz Sándor, Hegedüs Sándor és Darányi Ignác miniszterek.

Elnöki jelentések.

Elnök mély részvétellel emlékezik meg Molnár Antal képviselő haláláról, a ki három cikluson keresztül vitte a ház jegyzői tisztét. Bejelenti, hogy a képviselőház nevében koszorút tétetett a ravatalra (Helyeslés.) Indítványára a ház jegyzőkönyvileg fejezte ki részvétét. Az elnök a szamosújvári képviselőválasztás iránt intézkedett.

Bejelenti, hogy Györy Eleket és Werner Gyulát képviselőkké választották.

Előadja, hogy Bodoky Zoltán képviselő bejelentette, hogy összeférhetetlen állásáról (Békéscsaba főjegyzője) le fog mondani, mielőtt a kuria az ellene beadott kérvény tárgyában dönteni fog.

Bemutatja a magyar képviselőházba kiküldött új horvát képviselők jegyzékét. Bemutatja a kuria átiratait, a melyekben közli, az elutasított kérvények jegyzékét. — Bemutatja a legutóbb heérkezett kérvények sorjegyzékét.

Nyegre László jegyző jelenti, hogy Bedőházy János a székely vasutak kiépítése tárgyában, Bizony Akos a sajóhídi elemi iskola tárgyában és Rakovszky István a nyitramegyei közigazgatási viszonyok tárgyában legközelebb interpellálni óhajtának. — (Tudomásul szolgál.)

A napirend.

Apponyi gróf elnök kéri a házat, hogy Széll Kálmán miniszterelnök betegsége miatt a megyei pénztárak államosításáról szóló javaslatot vegyék le a mai napirendről.

Miután ebbe a ház helyeslőleg beleegyezett, javasolja, hogy pénteken ülés legyen, szombaton ellenben az ez évi *ujonejuttalék*-ről szóló törvényjavaslatot és az összes honvédelmi jelentéseket tárgyalja a ház. Ha esetleg idő volna, úgy a vicinális vasutakat is. (Általános helyeslés.)

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter: A miniszterelnök egészsége szerencsére javulóban van s valószínűleg már kétfőn meg is jelenhetnek. A kormány részéről kijelenti, hogy az elnök javaslatát elfogadja. (Általános helyeslés.)

Elnök ezután az ülést berekesztette.

TÁVIRATOK.

Porosz herceg Triesztben.

Trieszt, jan. 16. A Charlotte német iskolahajó Adalbert porosz herceggel ma délelőtt fél 9 órakor ideérkezett és a parti üteggel és az osztrák magyar hajóraj helyi hajójával, a Monarch hadihajóval a szokásos üdvözlő lövéseket változtatta.

Henrik herceg New Yorkban.

New York, jan. 16. New York polgármestere közlésezi, hogy előkelő polgárokból bizottságot fog alakítani, a mely Henrik porosz herceget partraszállásakor a város nevében üdvözölni fogja.

A leipzig bankbukás epilógusa.

Lemberg, jan. 16. A felszámolás alatt levő galíciai fa-lepároló részvénytársaság tegnap tartott rendkívüli közgyűlésén heves ellenzés dacára elhatározta, hogy a társaság volt igazgatósága ellen proviziók és kiosztott osztalékok felvétele miatt kártérítési pert indít.

Színházaink és a magyar ipar.

— A „Honi Ipar” legújabb számából. —

Arad, január 16.

Régóta elmúlt az az idő, amikor táblára írták ki, hogy mit ábrázol a szín és a nagyérdemű közönség fantáziájára bízták, hogy erdőt, kastélyt, vagy fényes termet képzeljen el. Ma már a kis vidéki társulatok is arra törek-szenek, hogy minél pompásabb díszleteket, igazi fegyvereket és korhű jelmezeket szerepeltessenek. Nem érdektelen tehát az a kérdés, hogy milyen mértékben veszik ehhez igénybe a magyar munkát, a magyar ipart?

A felelet — sietek kijelenteni — rendkívül *elszomorító*. Senki se várhatja ugyan, hogy ott tártsunk, ahol a külföld, hiszen a magyar színművészet maga sem olyan régi. Senki sem követelheti, hogy nálunk is olyan gyárak legyenek, mint például a Baruch Hugó berlini cégé, amely megrendelésre elkészíti bármely új darab teljes felszerelésének vázlatát, költségvetését és a kitűzött órára szállítja az összes díszleteket, jelmezeket, egészen az utolsó támasztó-lécig. Mondom mindezt még nem kívánhatjuk, de azért mégis szomorú dolog, hogy például egy és ugyanazon iparosnál ne lehet-

radt, hogysen piacra vitte volna magát... Jegyezzék meg, lelkeim: kívánatos követendő példa ez a mai romlott világban.

A lányok hamiskásan kuncogtak össze, mintha megcsiklandozta volna valami a szívük táját. De csak úgy, a munkájuk fölé hajolva. Ugy látszik, ők is tudtak valamit a régi jó világból, vagy tán csak Cili néniről, aki olyan szigorú előítéletes a férfakkal szemben, mint egy apáca s mindig keserűséggel beszél róluk.

A polgármester Erzsikéie csakhamar megszólalt, sebesen, mint a záporosó kopogása.

— Ha nem volt szerelmes Cili néni, miért őrtzi abban a szobácskában az a szép fehér menyasszonyi ruhát, a mirtusz-koszorúval, meg a sarkig omló fátyollal együtt? Kié volt, ha nem a Cili nénie?

Meleg fényű szeme dacosan villogott. Gödörös arcán lüktető pirosan lángolt a visszafizetés érzete, mivel ő hallott, ő szenvedett legelőbbet Cili nénitől, a könnyen lángoló, vágyakkal telt szíveért.

Cili néni egy-két pillanatig néma kétségbeeséssel nézte Erzsit, mintha kérte volna, hogy vonja vissza e rettenetes szavakat. Ezerráncu fehér kis arca fájdalmasan vonaglott. Aztán a szeme, még a hályogos is, megtelt fájdalmas könnyel s leborulva a szubogaras asztalra, fuldokolva zokogott.

— Oh, lelkeim, lelkeim... En is... én is... Csak ennyit tudott mondani; de a nagy zokogástól ezt sem lehetett megérteni.

sen megrendelni teszem egy új operetthez 24 darab egyforma uniformist. Ez valószínűtlenül hangzik ugyan, de fájdalom úgy van. A színháznál mindig sürgős a munka, a magyar szabó pedig elszőrnyűködve kérde, hogy „hogyan követelhetik tőlem, hogy ezt a rengeteg anyagot egy hét alatt elvégezzem?” Ha pedig vállalkozik rá, legtöbbször annál rosszabb. Vagy nem lesz egyforma a 24 uniformis, vagy nem készül el a munka a terminusra és a főpróbát, premiéret el kell halasztani.

Azután egy régi hibás felfogásból kiindulva, ugyszólván, kényszerítik a színházakat, hogy külföldön végezzék bevásárlásaikat. Mi-helyt megtudja a magyar iparos, hogy színház részére szól valamely megrendelés, holmiját *elvből* rögtön *drágábban* adja, úgy, hogy a színháznak ahhoz a fogáshoz kell nyulnia, hogy ismeretlen harmadik személyekkel végezteti a megrendelést.

Isten csodája tehát, hogy színházaink egyáltalában készíttetnek valamit idehaza. A magyar díszletvászón éppen olyan jó, mint a külföldi, de mi haszna, ha a szállítók minden négyzetméterre vagyont akarnak szerezni. Hogyan követelhetjük a színháztól, hogy kelleiket itt vegye, ha egy színpadi fegyverért, a melyet Bécsben 3 koronáért lehet megvenni, a magyar iparos 20 koronát követel.

Mindezen azonban igen könnyen lehetne segíteni. Egy kevéssel több előzékenység és pontosság a színházakkal szemben és szakítva a multtal, az legyen a jelszó, hogy „*elvből olcsóbb*, mivel *színházról* van szó.” És ha nem sokkal leszünk drágábbak a külföldnél, bizhatunk színházaink hazafiságában, hogy kivétel nélkül *mindent* itthon fognak készíttetni. Akkor azután méltóan lehet büszke egymásra a magyar színművészet és a magyar ipar.

Rakovszky István mandátuma.

(A csornai választás a Kuria.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 16.

A kir. Kuria ma délelőtt a Rakovszky István mandátuma ellen beadott petíciót tárgyalta. A választás a csornai kerületben múlt év október 2-án folyt le, s a néppárti Rakovszkyt jelentékeny többséggel választották meg Borsody Géza kormánypárti jelölttel szemben.

A kérvényt, amely felekezeti ellen való izgatás címén kéri a választás érvénytelenítését, a Kuria II. választási tanácsa tárgyalta Vavrik Béla elnöklété alatt. A kérvényezőket Darvai Fülöp dr. képviselte, a választást Tetélleni Ármin dr. védte.

A tárgyalás elején a választásvédő alaki kifogást próbált emelni a petíció ellen, de attól utóbb elállott.

Darvai Fülöp dr., a kérvényező meghatalmazottja, előadja ezután, hogy Rakovszky István az egyes községekben tett körutja alkalmával rosszul érezvén magát, Árpás és Bodonhely községekben Szédsch Kálmán róm. katolikus káplán szólott a néphez a képviselő helyett és nevében.

Árpás községben a nevezett káplán a következőket mondta:

— Tudjátok, mit akar a néppárt. Azt akarja, hogy a magyar fiúk csak két évet szolgáljanak s a kiszolgált katonáknak is választói joguk legyen... Miért fizettek ki kutyaadót? Azért, mert a zsidók uralnak benneteket, s ők nem fizetnek adót. A zsidók kiszípoloznak benneteket, s ti fizetitek helyettük az adót. A kormány is a zsidókat pártolja..."

Bodonhely községben a káplán ezenkívül még azt is mondta, hogy a néppárt a zsidókat ki akarja irtani, mert mind *uzsorások*. A zsidók

is érezzük a bűnhődését... Ebben a kis szobában nincs semmi, lelkeim. Éppenséggel semmi. Akár meg is nézhetné. De én szeretem próbára tenni a lányokat. Ne nyisson ebbe a szobába, még akkor sem, ha benne feledném a kulcsot... No, meglátom, hogy mennyire fog ellentállani a kíváncsiság rossz szellemének.

A lányok hűségesen megfogadták rendesen, hogy nem nyitnak be a kis szobába, még akkor sem ha Cili néni benne feledné a kulcsot. Mert a kislányok könnyen ígérnek meg mindent, ilyen lévén a női természet; hanem aztán el is követnek mindent, hogy megszegjék az ígérteiket.

Ezt a féltett kis ajtót nézte Cili néni kétségbeesett tekintetével. Egyetlen ép szeme villogott az indulattól s még a hályogos is mintha visszanyerte volna a látóképességét: ez is olyan vallató merevséggel tapadt a lányokra... A fényesre koptatott — kulcs benne volt a zárban.

Cili néni nem szólt, nagy sietősen fölállt s a kulcsot elrejtette a köntöse zsebében. Öreges szeme egyre csillogott s különös vörös fény futkosott ezerráncu arcán, a szürkésen aláömlő hajfonatok alól a hegyes álláig s onnan vissza. Szigorú komolysággal foglalta el székét és sivitva kezdett beszélni, sivitva és dacos elszántsággal.

— Nem voltam szerelmes! Az én időmben komolyabbak voltak a lányok, nem nevetgéltek a fiukkal. Akinek úgy adta az Isten, hogy meglelte a magáét, az férjhez ment. Nem árul-gatta magát, mint most. Inkább pártában ma-

— ugymond — *kiszípoloznak benneteket, mint a pücsök...* stb.

Mindezek a kijelentések magukban foglalják a felekezeti izgatás törvénytiltotta ismérveit, s a legnagyobb mértékben alkalmasok arra, hogy a választás érvénytelenítését involválják. Kéri a választás érvénytelenítését.

Tótloni Ármán dr. választásvédő mindenkéltől tagadja, hogy a petícióban foglalt kifejezéseket *Szedesch* káplán használta volna. De különösen tagadásba veszi azt, hogy a káplán *Rakovszky* István nevében és beleegyezésével szólott volna ily épületes hangon a néphez. A részesség tehát szerinte nem áll fenn. De föltéve, hogy fennállana, s föltéve, hogy a káplán tényleg használta volna a petícióban eladott kifejezéseket, akkor sem állapítható meg belőlük az az izgatás, a melyet a törvény kíván a választás érvénytelenítéséhez. Mert különbséget kell tenni antisemitizmus és a felekezet elleni izgatás között, s a káplán egyszerűen az ő antiszemita nézeteinek adott hangot, az pedig meg van engedve. Kéri a petíció elutasítását.

A viszonzalások elhangzása után a Kuria tanácskozássra vonult vissza.

Félórai tanácskozás után *Vavrik* Béla kihirdette a Kuria ítéletét, melylyel a petíciót elutasítja. Az ítélet indokai: A választásban közreműködőknek felelősségére nézve nem a magánjogi, hanem a büntetőjogi elvek irányadók. Tehát megkivántatik, hogy a jog vagy érdeksértést akarta vagy tudta legyen. A jelen esetben pedig a képviselő nem tudhatta, hogy a káplán minő beszédet fog mondani, s a kérvényezők sem állítják ezt a petícióban. Igaz ugyan, hogy a mai tárgyaláson felhozták, de ez mint új tény, figyelembe vehető nem volt. A részesség egyetlen alkatelen sem forogván fenn, a Kuria annak bírálatába, hogy a kérdéses kijelentések foglalnak-e magukban izgatást, vagy nem, bele nem bocsátkozhatott.

SZINHAZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: *Páholy*, bohózat. (Páratlan bérlet.)
Szombat: *Boszorkányvár*, operette. Sugár Aranka vendégfelléptével. (Páros bérlet.)

* **A pillangócsata.** Üres ház, közepes előadás — ez volt a mai nap szignaturája. *Komlóssy* Ilonka, *Bácsné*, *Angyal* Ilka és *Menszáros* Margit egyenként ügyesek voltak és összességükben mégis csak közepes előadást tudtak produkálni.

* **A páholy.** A vigszínház nagy sikerű bohózatának holnap lesz a bemutatója. A kacagató bohózat vezető szerepeit *Bácsné*, *Komlóssy*, *Garai*, *Kalocsa*, *Tolnayné*, *László*, *Mezey*, *Nemes* és *Palágyi* játsszák.

* **Vasárnap délután 5 órakor tartja Alberti** Werner a magyar királyi opera jeles hangú tenoristája hangversenyét a Fehér Kereszt nagytermében, ugyanezen hangverseny alkalmával mutatkozik be közönségünknek *Arányi* Frigyes hegedűművész, az opera hangverseny-mestere is. A hangverseny jegyeit 6, 4, 3 és 2 koronájával *Révész* Nándor könyvkereskedése árusítja.

* **Ahol kedélyeskednek.** A temesvári színházban ugyancsak fura dolgok esnek meg. Az ottan megjelenő „Délmagyarországi Közlöny“-ben ugyanis a következőket olvassuk: Egyik szorgalmas színházlátogatónk panasolja nekünk, hogy az utóbbi időben néhány fiatal úri ember abban leli kedvét, hogy a páholyokban hangosan, feltűnően viselkedjenek, miáltal a közönséget műelvezetében rosszantó módon zavarják. A vasárnap délutáni előadás az egyik proscenium páholyból valóságos botrányt rendeztek. A színésznőket „hoch“-olták, az egyes szereplőket nevükön szalították. „Elég volt már kicsi-

kém“, „Szervusz Juhász“, „Új le“, stb. csak úgy repült a színpadra, kínos zavart okozva úgy a színpadon, valamint a nézőtérben. — Hiaszúk és reméljük, hogy ezen esemény felemlítése elegendő lesz arra, hogy a kissé túlcsepontgő kedélyű urak a színházban ezentúl ily panaszra alkalmat nem adnak. Nem hagyhatjuk ezuttal felemlítés nélkül az egyes művésznőknél utóbbi időben lábrakapott rossz szokást, hogy a színpadról ismerőseiket feltűnő módon köszöntik, hangosan nevetnek, a mi a „brettlin“ tán megjárja, de nem egy színpadon, hol a művész a nagy közönségnek és nem egyes kiválasztottaknak játszik.

* **Katonák és asszonyok.** *Kormos* Sándor a következő felhívást teszi közzé: Novellás kötetem a jövő héten kerül szétküldésre. Felkérem ezért mindazokat, kik a gyűjtőleveket még nem küldték be, hogy azokat a könyvek kézbesíthetése végett, e hét végéig címemre, *Petőfi*-utca 10. beküldeni sziveskedjenek.

Fegyelmi ítélet Eötvös Géza ügyében

(Az aradi pénzügyigazgatóság panamájá.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 16

Érdekes fegyelmi ügyben hozott ma ítéletet Aradvármegye fegyelmi választmánya *Urbán* Iván főispán elnöklete alatt.

Egy állásától felfüggesztett pénzügyi titkár felett ítelkezett a fegyelmi választmány. A titkár még múlt év március havában, *Köcsön* Lajos miniszteri biztos fűggesztette fel állásától s rendelte el ellene a fegyelmi vizsgálatot.

Két aradmegyei földbirtokos *Friebeisz* Miklós és *Sármezey* Manó értesítették annak idején a főispánt, hogy a pénzügyigazgatóságnál az adóügyek referense, *Eötvös* Géza, az állam kárára bűnös manipulációkat követ el.

Urbán Iván főispán ezen értesülést személyesen tette szová *Lukács* László pénzügyminiszter előtt, a ki nyomban elrendelte a vizsgálatot.

Eötvös Gézát azzal vádolták, hogy több aradmegyei adófizetőnek adóját a törvényes cenzusnál kevesebbre írta elő, némelyikét pedig minden alap nélkül leírta, a mely eljárásáért természetesen az illető adófizetők kisebb-nagyobb összegű pénzbeli jutalmakban részesítették őt.

Igy megtörtént, hogy két, három, négy, sőt hatszáz koronás jutalmat is kapott az állam kárára elkövetett adó-manipulációkért.

A vizsgálatot *Köcsön* Lajos miniszteri biztos és *Berzsenyi* Béla pénzügyi titkár végezték s miután kilenc konkrét esetben állapították meg a vád tárgyával megegyező szabálytalanságot, ezek következtében felfüggesztette állásától.

A fegyelmi választmány ma délután fél 4 órakor ült össze a megyeház tanácstermében, hogy ítéletet hozzon az annak idején nagy port felvert ügyben.

A fegyelmi választmány tagjai voltak: *Urbán* Iván főispán elnöklete alatt: *Vásárhelyi* Béla, *Nachtnébel* Ödön, *Varjassy* Árpád tanfelügyelő és *Beke* Károly pénzügyigazgató. A vádat *Meszlényi* Antal dr. kir. ügyész képviselte.

A fél négy órától fél hét óráig tartó tanácskozás folyamán a vád alá helyezett titkárnak több szabálytalan ügye került tárgyalás alá, a melynek eredményeképpen a fegyelmi választmány meghozta ítéletét.

Az ítéletet magát a fegyelmi választmány tagjai diszkréciónál tartják, a kiszivárgott hírek szerint azonban a szavazattöbbséggel meghozott ítélet szerint *Eötvös* Gézát némi hivatali szigorítás kíséretében *Aradról* elhelyezik. Az ítélet meghozatalánál tekintettel voltak a pénz-

ügyi titkár magas életkorára és sok évi szolgálatára. Ezért ítéleztek felette enyhébben.

Ezen ítélettel azután befejezést nyert az aradi pénzügyigazgatóság szomorú panamája, a mely annak idején magát a volt pénzügyigazgatót is állásáról leköszönésre készítette.

Ingyen kenyér!

— Újabb adományok. —

Arad, január 15.

A kenyér-kérők száma — noha dermesztő-éles szél söpörte végig az utcákat, csapkodva, hordva a nagy pelyhekben hulló havat, ma szokatlanul nagy volt a *Salac*-utcai kenyérszító boltban.

Egy elaggott negyvennyolcas honvédet valóságos fel kellett dörzsölni, úgy megfázott szegény, mire a kenyérszítóba ért.

A kenyér osztóknak ma szokatlanul erős napjuk volt. Tapasztaljuk, hogy mindegyre nagyobb arányokban mutatkozik a nyomorúság, de viszont örömmel jelenthetjük, hogy az inség arányában az áldozatkész jótékonyág is emelkedik. Ami azt mutatja, hogy társadalmunk fokozódó érdeklődéssel viseltetik emez irgalmas misszió iránt.

Szinte azt mondhatnók, hogy a közönség az irgalmasság nagy ötvösműhelyében összeforrott egy szívvé, hogy együtt érezzen a szenvedőkkel és együtt örvendjen az örvendezőkkel.

Ma közel 2000 adag kenyéret fogyasztottak el a kenyérszítóban Arad szegényei.

Olvasóink bizonyára sulyt helyeznek arra, hogy a közadakozásból begyűlt kenyér igaz rendezetési helyére jusson s hogy visszaélések minél gyérebben forduljanak elő. Felhívjuk tehát nemes szívű olvasóinkat, hogy a nyomorban sanyalódó családok közül azokat, akik elfogadható okok miatt nem jelenhetnek meg a kenyérszító-boltban, néhány ajánló sorral lássák el, hogy kivételt tehessünk és házhoz is szolgáltatassunk rendkívüli esetekben kenyéret.

Az adakozást ma a *Neuman Testvérek* cég adománya nyitja meg. A nevezett cég ma hét zsák (700 kgr.) első rendű kenyér-lisztet adott át kisültetés végett a kenyérszító-boltnak.

Fejér Gyula ur, ki a múlt évben is sok szeretetet tanusított a kenyérszító-bolt iránt, ma egy kosár izes szalonát küldött a kenyérszító-boltba.

Beérkezett még *Guttman* Berta kisasszony gyűjtésében 11 kor., *Camburger* Ilona kisasszony gyűjtésében 5 kor. 60 fill. és *Bródy* Jolán kisasszony gyűjtésében 2 korona.

A pénzbeli adományokról mai kimutatásunk itt következik:

	Korona
<i>Guttman</i> Berta gyűjtése ...	11.—
<i>Camburger</i> Ilona gyűjtése ...	5.60
<i>Bródy</i> Jolán gyűjtése ...	2.—
Mai gyűjtésünk eredménye ...	18.60
Hozzáadva a tegnapi kimutatott	2950.49
Eddigi összes gyűjtésünk ...	2969.09

Guttman Berta gyűjtése *Berger* Róza 20 fillér, *Guttman* Simonne 60 fillér, *Spielmann* Iren 20 fillér, N. N. 10 fillér, N. N. 30 fillér, N. N. 40 fillér, *Molnár* 50 fillér, *Springer* Margit 20 fillér, *Lócs* és társa 1 kor., *Verő* Rezsinké 60 fillér, *Kovács* Samuné 40 fillér, N. N. 50 fillér, N. N. 60 fillér, *Cigler* Izraelné 1 kor., *Izsák* Vilmosné 60 fillér, N. N. 10 fillér, *Wolfschmidt* Agoston 1 kor., N. N. 50 fillér, *Rónai* Pistike 10 fillér, N. N. 80 fillér, N. N. 1 kor., N. N., N. N., N. N., N. N. 20—20 fillér, **Összesen 11 korona.**

Camburger Ilon gyűjtése. *Irányi* Mórné és *Kulpin* Henrikné 1—1 kor., *Hamburger* Ilona 60 fillér, *Glésinger* N. 50 fillér, *Irányi* Szerén 30 fillér, N. N. örmester, *Glasz* Gáspár, *Neamtin* János,

Camburger Jenő, Blaha András, Mooi Mátyás, Jelenek János, Lenkovitz Elza, N. N., Schumann Jakab, Schumann Jakabné 20—20 fillér. *Összesen 5 kor. 60 fillér.*

Bródy Jolán gyűjtése. Böhm Ignácné 40 fillér, M. E., Mihály Ferencné és Aszódi Manó 20—20 fillér, Bródy Katica, Bródy Jakab, N. N., Engel Hajnalka, N. N., Rosenberg Miksa, Kuncz Mariska és Bródy Lipót 10—10 fillér, Bródy Jolánka 14 fillér, Sommer Géza 4 fillér, Heild Emil 2 fillér. *Összesen 2 kor.*

Tegnap lapunkból **Reinitz Vilmos** gyűjtő-ívén szerepelt nevek kimaradtak. Itt adjuk: Krausz Hermína 34 fillér, Geller J.-né, A. A., Balla Simonné és Laura 20—20 fillér, N. J., J. N., N. N., Rózsa Sándor és H. M. 10—10 fillér. *Összesen 1 korona 74 fillér.*

Az adományokat a *kiadóhivatal* címére kérjük küldeni.

Gyűjtőívvel mindenkinek, a ki hozzánk fordul, szívesen szolgálunk.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 18. Az aradi mérnök- és építész-egylet estélye (Központi szálló). — Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban. — Makó város hivatalnoki karának táncvigalma (Korona-vendéglő). — A pankotai négyzet hangversenynyel egybekötött táncestélye. Fehér Kereszt.)

Január 19. Az aradi kerékpárklub estélye (Millennium külön terem). — Az aradi kőműves segéd munkások önképző szakegyesületének táncvigalma (Központi szálló).

Február 1. Tiszti kaszinó táncmulatsága (Fehér Kereszt). — Az aradi tanítók és tanítónők bálja. — Az aradi m. kir. posta- és távirada altisztek és szolgák táncvigalma (Kass-vendéglő).

Február 9. Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület tombolával egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt.)

Február 11. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

Február 19. Az aradi kőművesegységek táncvigalma (Központi szálló).

Február 25. Tűzoltóbál Fakerten.

Március 15. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

(=) **Tisztek bálja.** Az aradi háziéred tisztikara nagy szabású táncmulatságot rendez f. évi február hó 1-én a Fehér Kereszt nagytermében. Évek óta ez az első nagyobb szabású mulatság, amelyet a tisztek rendeznek, eltérve az eddigi várbeli háziestélyek szokásától. A mulatság iránt nagy az érdeklődés a „civilék” körében is s az előjelek után ítélve bizonyára ez lesz a farsang egyik legsikerültebb táncmulatsága.

(=) **Estély az aradi Kossuth-szobor javára.** Az *uj-szent-annai* állami polgári fiú-iskola tanterülete 1902. évi január hó 25-én az aradi állami tanítóképző intézet tanári kara és ifjúsága, továbbá a világosi állami elemi iskola tanterülete és az *uj-szent-annai* műkedvelők közreműködésével az *aradi „Kossuth-szoboralap”* javára a polgári fiú iskola nagytermében felolvasó-estélyt rendez, a következő műsorral:

1. **Kossuth-induló.** Eneklék az *uj-szent-annai* állami polgári fiú-iskola növendékei.

2. a) **Märchen.** Vonós négyesre alkalmazta: Nikolits Sándor tanítójelölt. b) **Szerenáde.** Előadják: Nikolits Sándor, Csokány Jenő, Hirsch József és Varga Imre tanítójelöltek.

3. **Kossuth emlékezete.** Farkas Ferencről. Szavalja: Hoffenpradl Ferenc tanítójelölt.

4. a) **Talpra magyar.** b) **Szózat.** Főrfikar. Eneklék: Bódi József, Krasánszky Péter, Molnár Jakab, Deák Sándor, Bogyó Adorján, Steiner György, Steiner Miklós, Angelina József, Marksteiner Antal és Szántó Péter.

5. **Az emberi jogok történetéről.** Irta és felolvassa: Szondy János állami tanítóképző intézeti tanár.

6. a) **Tavasz elmúlt.** b) **Elmennék én.** Eneklék a férfikar.

7. **A bagdadi Califa.** Hegedű duo. Előadják: Nikolits Sándor és Csokány Jenő.

8. **Gondolatok egy könyvtárban.** Vörösmarty M. Szavalja: Szenes Miksa tanítójelölt.

9. **Magyar népdalok.** Eneklék: Havancsák András, Kisér Miklós, Nikolits Sándor, Csokány Jenő, Hirsch I. és Varga Imre.

10. **Sikolt a harci síp.** Eneklék a férfikar. Belepdíj 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

Miniszteri jóváhagyás a templomépítés ügyében.

(A Minorita-rend terve.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 16.

Az aradi minorita templom körüli tér szabályozásának és evvel kapcsolatosan az új templom építésének ügye most végleg dülőre jutott.

Azt a hír kapjuk ugyanis, hogy a *belügy-miniszter jóváhagyta a decemberi közgyűlés határozatát*, melyet tudvalevőleg több bizottsági tag megfeleltetett és melynek értelmében a templom-utca szabályozását a rend terveinek megfelelőleg fogják elvégezni.

A jóváhagyás a legközelebbi napokban leérkezik a városhoz.

A rend a következő tervet nyújtotta a közgyűlés elé:

A templom-utcai torkolatból engedjen át a város a rendnek egy háromszög alakú területet, mely a templom-utcai tompa szög alakú kiszögelléstől az Andrassy-tér utcavonaláig és innen a templom sarkáig terjed. Ennek fejében a rend átengedi 4 méter hosszúságban, az említett tompaszögű kiszögellést és az Andrassy-téri utcavonalon egy 2 méter széles területet. Az így átengedett területek, ha kisebbek is, mint a rekompenzáció képpen kapott háromszög, a forgalom könnyebb lebonyolítására, a rend véleménye szerint előnyösek.

A templom-utca torkolata így módon csak 13-50 méter széles lenne, ennek ellenében azonban az a szűk köz, a hol a kiszögellés van s a mely eddig 7-50 méter széles volt, kibővülne 8-60 méterre, megjegyzendő, hogy a templom utca a postaépület előtt *11-50 méter széles.*

A rend avval indokolja tervének célszerűségét, hogy a templom-utca több torkolata olyan nagy forgalmat provokált, melyet az utca 7-50 méternyi szélessége mellett nem lehetett lebonyolítani és hogy a 13-50 méterre redukált szélesség egyúttal szabályozza a forgalmat. A terv szerint a templom előtti járda szélessége, mely eddig 3-50 méter volt, kibővül 5-90 méterre.

Miután az utca szabályozást eme tervezet alapján a belügyminiszter már jóváhagyta, a rend elhatározta, hogy az építkezést már a tavasszal megkezdi. A tél hátralevő hónapjaiban megtörtént az anyagbeszerzés és a tervek részletes megállapítása. Az építkezéssel és a tervek elkészítésével a rend *Tabakovits* Emil aradi építész bízta meg.

Tabakovits tervei szerint a templom annak a 70 méter hosszúságú frontnak a közepére jön, a mely a templom-utca sarkától a Hermann-házig terjed. A jelenlegi templom helyére bérházat épített a rend, míg a másik szárny, a hol most a rendház kolostorhelyiségei vannak, megmarad továbbra is kolostornak. Csak a földszinten lesznek üzlethelyiségek. A bérházak kétemeletesek lesznek s a földszint és az első emelet közötti helyet mindkét szárnyon mezzaninok foglalják el.

Maga a templom renaissance stílusban épül és a bérháztól egy méteres rízalitik fogják elválasztani. Az új templom frontjának mindkét szélén 1-50 méter széles kettős korinthusi oszlopsorok lesznek, ezekre tetején egy piederstul nehezedik, melynek szélein balfelől a Hit, jobbfelől a Szeretet ötödfél méter magas allegorikus szobra emelkedik. A piederstul homoru üregét a három aprószent szobra tölti ki. A két oszlopsor között hatalmas boltív hajol a 6 méter magas bejáratra, melynek tetején a

Pietás alligorikus szoborcsoportozata lesz látható.

Mint hogy az alaprajz, illetve a telek szabályozatlan volta sem kettős, sem egyes négyzetű torony felállítását nem engedi, a két allegorikus szobor között egy 50 méter magas kupola tornyot tervez az építész.

Maga a templom még egyszer akkora terjedelmű lesz, mint a milyen jelenleg és egész a sanctuarium végéig boltozott lesz. Maga az építkezés a bérházakkal együtt mintegy 700.000 koronába kerül, míg a belső berendezésére 100.000 koronát irt elő a rend.

Ha az építkezés megkezdődne, legelőször egy „L.” alakú udvari épületet emelnének, a hová a rend beköltözik az építkezés tartamára.

Az építkezés ideje alatt az isteni tiszteleteket vagy a Flórián- és kórházi kápolnában tartják meg, vagy pedig felszentelik ideiglenesen a városi lovardát.

Az izraelita hitközség rendkívüli közgyűlése.

(A megtagadott egyházi áldás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 16.

Rosenberg Sándor dr. főrabbinak nagy port felvert ügye végre az illetékes forum elé került. A hitközség képviselőtestülete az ujságokban tárgyalt ominozus esetet saját ítélőszéke elé vitte, mert erkölcsi kötelessége volt kiragadni az ügyet abból a mederből, melybe a rabbi terelte.

Amikor ugyanis a rabbi elhatározását megtette, első dolga volt, a nyilvánossággal ezt tudatni.

Pedig ha a rabbi a helyes utat megválasztani tudta volna, akkor azt kellett volna tennie, hogy elhatározását az egyedül illetékes forum elé, a hitközség képviselőtestülete elé vigye, és ha ezt megteszi, akkor bizonyára sok minden nem történt volna meg.

Nem történhetett volna meg az, hogy a *Moskovitz-Garai* féle házasság egyháziilag meg ne áldassék, és ami lényeges, a hitközség nem sodortatott volna ebbe a kellemetlen ügybe, és a mi fő, a rabbi-maga nem került volna a nagy nyilvánosság előtt ebbe a semmi esetre sem kényelmes hínárba.

Itt rejlik a végzetes hibának gyökere.

Ma tehát annyi meghurcoltatás után végre oda került az ügy a hitközség ítélőszéke elé és ott fog bizonyára ez az „áldatlan” ügy valamiképp dülőre jutni.

A hitközség átlátva azt, hogy tétlenül nem nézheti az ügyet, a hírlapokból szerzett tudomás folytán saját iniciatívájából látta szükségesnek a közbelépést.

Igy történt meg a mai nap délelőttjén először a bizalmas értekezlet a hitközség üléstermében és csak ez az értekezlet mondotta ki a rendkívüli közgyűlés azonnali megtartásának szükségességét.

A rendkívüli közgyűlés ma délután 5 órakor tényleg meg lett tartva és arra a tárgy fontosságánál fogva a képviselőtestület teljes számban meg is jelent.

A képviselő testület szigorúan bizalmasnak jelentette ki a közgyűlést és ezt csak helyesezni tudjuk. Helyes, hogy a kényes ügy tárgyalásának részletei ne kerüljenek a nyilvánosság elé. Csak az sajnálatos, hogy a főrabbi nem tudott ép oly diskkrét lenni, mint a hitközsége.

A részletekre nem is kíváncsi senki.

De igenis szüksége lesz a nyilvánosságnak a *képviselőtestület határozatára*, annak minden indokolásával együtt, mert csak így nyeri majd vissza a hitközség régi nyibusát és a reform

terén mindenkor elért dicsősége csak így fog tisztán újra ragyogni minden időkre.

A ma megtartott közgyűlésen még semmi nemű határozatot nem hoztak. És ez helyes is. A közgyűlés előtt csak azok a vádak feküsznek, melyek a hírlapokban megjelentek. Hivatalosan még nem tud a hitközség semmit az ügyből. És miután a rabbi nem tartotta szükségesnek még máig sem a hitközséget az egész dologról informálni, azt határozták, hogy a rabbihoz felhívást intéznek.

A felhívás oda irányul, hogy mit tett ez ügyben a rabbi? és hogy amit tett, miért tette? Végül pedig mit szándékozik tenni a jövőre nézve, szemben a hitközség azon határozatával, mely a vegyes házások egyházi áldását elrendeli?

Ezt a felhívást rövidesen kézbesíteni fogják a rabbinak és a rabbi köteles lesz hitközségét minden egyes kérdésre nézve felvilágosítani.

A hitközség képviselőtestülete tehát bevárja a főrabbi mindenre kiterjedő nyilatkozatát, akkor azután ismét összeül a közgyűlés, bölcsen meghányja majd a vádat a védelemmel együtt és akkor meghozatik az ítélet.

Meg vagyunk győződve, hogy a higgadt, a nyugodt megbirálás a sajnos ügyet applánálni fogja és ezzel bizonyára vissza fog térni a béke a hitközség kebelébe.

Hamisított ereklyék.

(Batthyány Lajos gróf szemfődele.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 16.

Hentaller Lajos, ismételten hozzá szól hosszabb tárcaközleményben a Petőfi-koponya legendájához. — Ezt humbugnak tartja. Történelmi alapon kimutatni igyekszik, hogy az a koponya, amelyet az ország érdeklődése vesz körül és annyi sok irás folyik róla, nem is lehet Petőfié. Hivatkozik a történelmi forrásokra, melyek egybehangzóan azt igazolják, hogy Petőfi az eltűnésének idején nem viselt katonaruhát. Egyszerű vászonzubbonnyban kísérté Bemet. Ezzel kapcsolatban azt mondja Hentaller Lajos cikke, hogy eféle ereklyehamisítások nem ritkák.

Csak két esetet említek fel, — írja Hentaller.

Az aradi 48-as ereklyemuseumban utolsó ott létem alkalmával egy darab mesterségesen antikvári preparált rongyot láttam a valódi ereklyék között gondosan üveg alatt őrizve. A rongyra ez volt felírva:

Egy darab gróf Batthyány Lajos első magyar miniszterelnök és vértanú szemfődeleiből.

Hiszik-e s jó lélekkel valaki, hogy a hazafias és vallásos budapesti ferencrendi szerzetesek, akik gróf Batthyány nemes vértanú koporsóját és holttestét a legnehezebb viszonyok között is oly gondos szeretettel őrizték meg a nemzet részére, hogn ezek a ferencrendi szerzetesek abból a szent-ereklye darabból, melyet a legnemesebb hazafi vére áztatott, csak egy porcikányit is kiadtak volna profán kezeknek?

Én nem hiszem, még akkor sem, ha az a szemfődő közel két évtized alatt el nem porlott volna is.

— Pedig gróf Batthyány Lajos ily szemfődele — az aradi példányon kívül — még több helyen is látható hazánkban.

A másik eset ép napi jellegű, mert pár nap előtt nyílt meg a szegedi 48-as kiállítás.

Mintegy 8—12 nap előtt olvastam, „hogy a pár nap mulva megnyitandó 48-as kiállítás egyik legkiválóbb tárgya lesz az a selyem-vagy

bársony palást, melyet a török szultán ajándékozott Ihász Dániel ezredesnek.“

Hát kérem! Ugy az aradi, mint a szegedi közönség olvasott, művelt közönség. Még sem jutott sem az aradinak, sem a szegedinek eszébe, hogy ezek hamisított ereklyék.

Pedig sem az aradi ereklyemuseum lelkes és hazafias vezetői és elnökei, sem pedig a szegedi 48-as kiállítás rendezője nem tudnak bebiztosítani, hogy amaz a darab rongy csakugyan gróf Batthyány Lajos szemfődele lett volna. — ezt a palástot pedig hol, mikor, mely alkalommal ajándékozta a hatalmas padisah Ihász Dániel ezredesnek. ha az ujjbakkori Beszélő köntös egyáltalán — Ihász Dániel lett volna is.

Én éppen oly kevésbé hittem el ezt a mesét, mint a Petőfi-koponya legendáját. Megkérdeztem tehát Kossuth Ferenc igen tisztelt barátomat, emlékszik-e ő reá, hogy a török szultán valami selyem- vagy bársony diszpalástféléket ajándékozott Ihász Dánielnek?

Kossuth Ferenc, aki együtt jött el Ihász Dániellel a kutahiai fogságból, határozottan állítja, hogy Ihász Dániel a szultántól soha ily fajta ajándékot nem kapott.

EGYESÜLETI ELET.

(*) A „Kossuth Lajos“ betegsegélyző és temetk. egyesület. 1902. év január hó 19-én délután 3 órakor saját helyiségében rendes választmányi ülést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki és pénztári jelentés. 2. Jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 3. Indítvány.

Egy agrár malom.

(Az ingyen-kenyeres boltok szaporítása.)

Arad, január 16.

Az Omge hivatalos lapja „kartellnek“ minősítette a fővárosi malmok szombati félbemaradt megállapodását. A „Köztelek“ Malmok kartellje címen azt írja, hogy ez nemcsak kartell, de a legrosszabb fajtból való kartell, amely ellen küzdeni a kormányhatalom föltétlen kötelessége.

Hát ami azt illeti, a kereskedelmi miniszter eleget küzdött az őrlési forgalom megszüntetése ellen! Mert csakis a gazdaközönség és szomorú sikerének tudható be a lisztgyárak mai válságos állapota. Az agráriusok egyébként már régen kartell-malmoknak keresztelték el a lisztgyárakat. Pedig igazán kíváncsiak volnánk, hogy tulajdonkép mire „beszéltek össze“ a malmok az utolsó évtizedben. Talán arra, hogy dividendát nem fizetnek? Más közös vonást ugyanis alig tudunk e vállalatokkal megállapítani.

Most meg már két éve tanácskoznak azon, miként kellene elejé venni annak, hogy apránként és fokozatosan a tőkésüket teljesen el ne veszítsék. Igaz, hogy az ilyesmi csak a kozmopolita mozgó tőkéből telik ki, mert ha egy csepp hazafiság volna a malomdirektorokban, nem törődnének az ilyesmivel, hanem a mostani 600.000 zsákot tevő lisztkészletet kiégszíténék kerek egy millió zsákra, aminek az volna az üdvös következménye, hogy a buzaárak emelkednének, a lisztárak pedig esőkennének. Ez egyaránt javára szolgálna tehát egy a gazdáknak, mint a fogyasztóknak.

De nem, ők olyanban törnek a fejüket — szól méltó fölháborodással az Omge lapja, — ami egyaránt a termelő és a fogyasztó közönség ellen irányul. Hát ez valóságos botrány; attentatum a társadalom ellen! És ezt a mai merkantil világban megtűrjük!

De hát minek is törnek? Nézzék csak tisztelt agrárius urak, tavaly nagyon olcsón „kapható“ volt a pesti Concordia-malom. Miért nem

méltóztatott megvásárolni és az üzemet ott a maguk módja szerint folytatni. Persze a nevét meg kellett volna változtatni, mert a Con (Kohn?) félreértésre adhat alkalmat. Maradt volna tehát: Cordia. Magyarországi magyar gazdák országos buza fogyasztási és lisztértékesítő malomvállalati szövetkezete.

Elnök:

Gróf Desseffy Aurél.

Alelnök:

Gróf Károlyi Sándor, gróf Zselénski Róbert.

Igazgatósági tagok:

Bujanovics Sándor, Boross Károly, Emödy József, Förster Aurél, Mérey Lajos.

Ugyvivő igazgató:

Rubinek Gyula.

Helyettes igazgató:

Szilassy Zoltán.

Felügyelő bizottság:

Forster Géza elnök, Budai Barna, Lázár Pál, de Pottere Bruno.

Főkönyvelő:

Adolf Weiss.

Meg vagyunk róla győződve, hogy ez a hazafias vállalat megmutatta volna a kartellistáknak, hogyan kell a gazda és fogyasztó közönség javára dolgozni: egyrészt magas buzaárakat engedélyezni, másrészt olcsón eladni a lisztet, esetleg az egész országban „Ingyenkenyer“-boltokat létesíteni.

Vívóakadémia Aradon.

(Az első tör-rappírívás Aradon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 16.

Február hó vége felé érdekes sport eseménye lesz Aradnak.

A vívásnak, ennek a nemes sportnak Aradon utóbbi időben igen sokan hódolnak s ezeknek valamint több neves vidéki mesterek közreműködésével Maione Vincenzo aradi vívómester február hó 29-án vívó akadémiát rendez.

A vívóakadémián aradi amatőrök, továbbá vívómesterek is szép számban vesznek részt.

Főérdekesége a vívóakadémiának mindenestre az az assaut lesz, melyet Maione Vincenzo aradi vívómester fog vívni Galante Giuseppe fiumei vívómesterrel. Érdekes lesz ez az assaut azért, mert olyan fegyverrel vívja meg a két partner, a milyennel még Aradon nem vívtak. Galante mester ugyanis közönséges rappírral vív, míg Maione törrel, melyet az olaszok pugnallnak neveznek. Ez a tör hosszúvágra nézve csak fele a rappírnak, széles pengéje van, a markolat kosara helyett pedig egy villa szerű kiágazásban végződik. A törös partnernek rendkívül hátrányos a helyzete, s többnyire a védekezésre szorul az egész igyekezete. Támadásra a törös vívó részéről csak akkor kerül a dolog, mikor az ellenfél rappírja az oldala mellett elhaladt. A törös vívó ekkor nagy hirtelen a tör markolatán levő villát ráilleszti a rappír pengéjének közepére, egy fordítással a pengét kettétöri s aztán egy a helyzetnek legjobban megfelelő szurást intéz az ellenfelére. Látnivaló, hogy a pugnall kezelése rendkívüli ügyességet gyorsaságot és számítást igényel.

Az akadémia a Fehér Kereszt nagytermében lesz. S azon résztvesznek Galante Giuseppe fiumei, Armentani Edvardo szegedi vívómesterek, Rieger Ferenc az aradi 8. számú és és kir. huszárezred főhadnagya és vívómestere, végül Maione Vincenzo aradi vívómester.

Az amatőrök közül résztvesznek az akadémián Sugár Jenő dr., Scheichenstuhl Viktor alezredes, Deutsch Béla 33. gyalogezredbeli fő-

hadnagy és Révész Béla, akik kard assaut-ban mérkőznek meg, továbbá Honisch István és Szabó Béla, akik Maione mesterrel az iskolavívást mutatják be. Szabó Béla ezenkívül még a rappir iskolát is bemutatja Maionéval.

A mesterek a következő összeállításban mérkőznek meg: Rieger—Maine (rappir), Armentani—Salante (rappir), Rieger—Maione (kard), Armentani—Maione (rappir), Armentani—Galante (kard) és a legérdekesebb assaut Maione (pugnall) — Galante (rappir). Végül még Galante és Maione karddal is összemérkőznek.

A vívóakadémia zsűrijében a következők lesznek hivatalosan dönteni az egyes mérkőzések felett: Urbán Iván főispán, elnök. Tagok lesznek: Lehmann Vince vezérőrnagy, Vásárhelyi Béla főrendiházi tag, Wachsmann Vilmos ezredes, Lázár Frigyes ezredes, Dietrich Albert alezredes, Hadfy Imre alezredes, Carger Vilmos alezredes, Tallián Béla őrnagy, Moys Dezső őrnagy, Dálnoki Nagy Lajos alispán, Tedeschi Viktor, Sorbán János főispáni titkár, Hámory László dr. országgyűlési képviselő, Czédly Károly ügyvéd, Stauber József lapszerkesztő és Vincze Miklós ügyvéd.

HIREK.

Havas világ.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 16.

Olyan enyhe volt a karácsonyunk, s olyan napsugaras az ujesztendők, hogy szinte tavaszi hangulatot keltett. De a szokatlan hosszú meleg időjárás után ma beköszöntött a tél. A másodvirágzást keltő enyhe napsugár befűlődt a hó fellegekbe. Reggelre a város képe egészen téli jellegűt öltött. A járó-kelők bokáig érő havat, gázoltak, s a szán-kedvelők öröme a sűrű havazás nem szünetelt egész az esti órákig.

A vasúti közlekedés már az első havat megérezte. A Budapestről jövő déli és esti gyorsvonatok egy-egy órai késéssel érkeztek Aradra.

A fővárosból jelentik:

Az enyhe, derűs napok után ma igazi téli napra virradt a főváros lakossága. Kora hajnalban megeredt a hó, mely sűrű pelyhekben hullott egész nap. Reggel nyolc órakor már vastag hólepel fődte a főváros utcáit s hogy a közlekedés fönn ne akadjon, a köztisztviselési hivatal hókékekkel és hamarjában fölfogadott munkásokkal rögtön hozzáfogott a hó eltakarításához. A budapesti közvasut újfajta seprőgépei szintén működésbe léptek és valóságos hófelhőt kavarva száguldottak végig a síneken.

De a nagy havazás és hófúvás mellett ez mit sem használt, mert a közlekedés több ízben megakadt, s egy-egy ideig szünetelt. A teherkocsik fönnakadása miatt több élénk forgalmu utca el volt zárva.

A közönségnek általában sok bajt és kellemetlenséget okozott a mai hó, melyet a szegény munkanélküliek örömmel néztek, mert legalább napokra való munkájuk akadt. A házak udvaraiból és gyalogjáróiról a háztulajdonosok kötelesek a felgyülemlt havat elsöpöretetni. A kik e részben mulasztást követnek el, azokat meg fogják büntetni.

Az éjjeli órákban, mikor e sorokat írjuk, meggyöngült az idő, s az érszekről sűrű cseppekben folyik a hó.

Holnap pedig, amint látszik, szánkó helyett kalucsiban fogunk járni.

— Vilma királynő állapota. Brüsszelből táviratozzák, hogy a brüsszeli egyetem két orvos-tanárát sürgősen Spaaba hívták Vilma királynőhöz, kinek állapota újabban válságosra fordult.

Figyelmeztetjük mindazon t. vidéki előfizetőinket, kik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, hogy azt haladéktalanul beküldeni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben lapunk további küldését megszüntetjük. A hátralékos előfizetők az e hó 18-án megjelenő lapot már nem kapják meg.

— A városi tisztújítás előtt. Nem sok idő választ el bennünket a februári tisztújító közgyűléstől. Meg is indult minden vonalon a korteskedés s egyes városi tisztviselők már most kapacitálják a városatyákat, hogy szavazatokat biztosítsanak maguknak. Legnagyobb érdeklődés a főjegyzői állás iránt nyilvánul. Azonkívül nagy figyelemmel várják az alügyészi állás sorsát, mert Reicher Károly, aki 24 év óta tölti be általános megelégedésre ez állást, már beadta pályázati kérvényét a főügyészi állásra. A főjegyzői állásra eddig hárman adták be pályázatukat: Kádás Kálmán tanácsnok, ifj. Lócs Rezső I. aljegyző és Greén Nándor alkapitány. Természetes, hogy a többi állások iránt is élénk az érdeklődés, de ezeket a sorban megüresedő állásokat csak kombinációk útján találhatják, mert a főjegyzői állás betöltése után lehet csak szó róla, hogy milyen állások üresednek meg.

— Telefonmizéria. Az aradi telefonkezelőség ellen keresve sem lehetett kifogásokat emelni, olyan szépen működött ez a modern intézmény. Ma azonban, a hirtelen beállott hófúvások miatt úgy látszik fejüket vesztették az aradi postán. A hófúvás folytán már a délután folyamán megszűnt minden telefon-közlekedés Budapesttel. Erről a körülményről azonban nem kaptunk semminemű értesítést a postától, ami nemcsak figyelmetlenség, hanem határozottan mulasztás az aradi hírlapokkal szemben. Mert ha éjjel előtt tudjuk, hogy éjjel után nem lehet telefonon híreket kapnunk a fővárosból, úgy módunkban lett volna távirati úton kérni az értesítéseket tudósítóinktól. Mivel azonban éjjel után nincs távirószolgálat Aradon, s a telefonmizériákról csak éjjel 1 órakor értesülünk, tehát elzárva állunk a külvilágtól a legfontosabb éjszakai értesülések dolgában. Felhívjuk a mulasztásra a postafőnökség figyelmét.

— Katonaszó és német nyelv. A budapesti hadtest parancsnoksága tavaly ősszel az iránt kereste meg a II. kerületi előljáróságot, hogy tegyen közzé egy olyan hirdetést, mely a katonai istállók trágyájának az eladására vonatkozik.

Az átiratot a katonaszó — nem respektálva a magyar nyelv jogosultságát — német nyelven írta. Az előljáróság kifüggesztette ugyan a hirdetést, de egyszersmind tudatta a hadtestparancsnoksággal, hogy jövőben az ilyen német megkeresést nem intézi el, mert ezek időközönként ismétlődnek s kezdeményezésnek nem tekinthetők, tehát az 1890. évi VI. törvénycikk és a 2963—93. számú belügyminiszteri rendelet szerint a német nyelv használata nem jogosult.

A hadtestparancsnokság ebben az ügyben a belügyminiszterhez fordult, aki most kimondta, hogy a katonaszóknak olyan konkrét ügyben intézett megkeresései, a melyekben egynél több iratváltás nem történik, mindenesetre kezdeményezés jellegével bírnak s ebből az következik, hogy ezt az átiratot joga volt németül írnia a katonaszónak.

— A házkutatás. Aradon esett meg ez a kis história. Az erdőkerülők rájöttek, hogy valami ügyes lesipuskás ádáz buzgalommal dézmálja a csála-erdei vadat. Kutatták, lesték, de megcsipni nem tudták. Nyomokra azonban

akadtak és ezek a nyomok egy kőművesmesterre terelték a gyanút, a ki csakugyan szenvedelmes vadász hírében állott. Annyi terhelő adat gyűlt össze ellene, hogy elrendelték ellene a házkutatást. A gyanuba vett ember az ablakon át megpillantván a háza felé tartó hatósági tisztviselőket, azonnal tisztában volt vele, hogy mi járatban vannak. Meg is szeppent, mert a sarokban ott hevert a friss zsákmány, egy szegény kis őzike. Az első gondja természetesen az volt, hogy hova futtassa ezt a korpusz deliktit. Hirtelen a bölcsőhöz rohant, kikapta belőle alvó kisdédét a szalmazsákkal együtt, azután a bölcső fenekére gyömöszölte az őzet, rátette a szalmazsákra a gyermeket. A mint elkészült, nyílt az ajtó és beléptek a hatóság emberei. A vezetőjük elmondta, hogy miért jöttek, a vadász nyugodtan fogadta a hirt, a gyermek azonban, a melynek a fekvését nagyon kenyelmenlenné tette az alája rejtett őz, keservesen kezdett sirni. Az apjának pedig huncut ötlete támadt.

— Én magam nagyon szívesen kalauzolom az urakat, de csak ha a rendőr ur lesz oly szíves és ringatja addig a gyermeket. Beteges szegényke, a foga jön, a feleségem meg nincs itthon.

A loyális ajánlatot elfogadták, a rendőr leült a bölcső mellé, a furfangos vadász pedig becsületesen megmutogatta a háza minden zegézt-zugát. Persze semmit sem találtak. Mire visszatértek a szobába, a rendőr még mindig kétségbeesetten ringatta a kicsikét, danolt is neki:

— Tente baba... tente!

A gyermek azonban sívalkodott tovább és a derék rendőr boldog volt, mikor otthagyhatta a bölcsőt. Még boldogabb volt azonban a furfangos apa, mikor végre kikisérhette a látogatóit.

— Pénzkiosztás a szegények között. A polgári jótékony nőegyesület elhatározta volt, hogy a téli időszakban a nyomor enyhítése végett 1200 koronát osztat ki a szegények között, a kik segélyre szorultak, s igazolni tudják, hogy a segélyt megérdemlik. A pénzt ma osztotta ki Tedeschi Viktor, a nőegyesület érdemes titkárja. A pénzt Tedeschi azon utalványok alapján fizette ki, melyeket Avarffy Imréné, a nőegyesület fővédnökhelyettese állított ki. A pénzkiosztásnál jelen volt Hudetz Ferencné fővédőasszony-helyettes is. A mai nap délutáni 6 órájáig 158 szegénynek fizetett ki kisebb-nagyobb összegeket Tedeschi. A holnapi nap folyamán a még hátralévő összegeket is kiosztják.

— A Tomka féle betörés. A szerencsétlen véget ért orvos két cselédjét ma ismét kihallgatták a budapesti rendőrségen. Az özvegy tegnapi kihallgatásán hangoztatta, hogy férjét ártatlannak tartja. Kijelentette, hogy az ura december 21-étől 27-éig el sem mozdult mellőle Badenből s legfőlegb egy órai időre hagyhatta elé, a miről bizonyosságot tehet az ottani Lautenféle ház egész cselédsége. Elmondta, hogy az a föltevés, mintha férje hónapok alatt furta volna meg a kasszát, nem felel meg a valóságnak. Tomkának rendes szokása volt, hogy este kilenc óra után dolgozatott szobájában egy tudományos szakmunka megírásán. A Wertheim-kasszán két nagyobb üvegszekrény állott, a melyeken kis üvegekben fülgyógyászati preparátumok voltak. Ha Tomka hozzá akart volna férni a kassza tetejéhez, ezeket az üvegeket minden este egyenként le kellett volna szednie s újra össze kellett volna raknia. Tomkának még elmondta, hogy a férje nagyon jól érezte magát Badenben, hazaérkezésekor vidám volt s jó étvágygyal evett, bár gyomor-bajos volt. Hátrahagyott levelében, a melyet

sógorához ír, nyoma sincs az önvádnak. Annak a Maróth-féle levélnek, a melyet a rendőrség lefoglalt Tomka lakásán, az a tartalma, hogy Maróth panaszkodik, mert a bécsi rendőrség tizenkét órán át vallatta. Az orvos özvegye, mint a rendőrségen hangozta, nagyobb összeget fog kitűzni az igazi betörők kézrekerítésére. Elmondta még azt is, hogy a mikor elutaztak, nem bocsátották el végképen a cselédeket, most pedig már vissza is fogadta őket szolgálatába. A cselédek maguk mondták, hogy nem akarnak az üres lakásban maradni, a míg gazdájuk vissza nem jön Bécsből. Tegnap estefelé dr. Tomka Andrassy-uti lakásáról a főkapitányságra szállították a Wertheim-szekrényt. A szállítás nagy feltűnést keltett a nagyforgalmu helyen és a ház körül, az Oktogon-téren, nagy csődület támadt. És a tömeg még egy másik szomorú jelenetnek volt szemtanuja. Ekkor vették le ugyanis a ház kapujára kifüggesztett táblácskáját Tomkának . . .

A miniszter ajándékai. A vallás- és közgazdasági m. kir. miniszter a közgyűjtemények számára évről évre vásárolt képzőművészeti tárgyak közül öt festményt az aradi Kölcsey-egyesület múzeumának, hét festményt a békéscsabai múzeum-egyesületnek, öt festményt és egy szobrot a szolnok dobokamegyei irodalmi, történelmi és ethnographiai társulat múzeumának, egy szobrot Kassa sz. kir. város múzeumának, hat festményt a bícharmegyei és naggyáradai régészeti és történelmi egyesület múzeumának, öt festményt Pécs sz. kir. város múzeumának, öt festményt és egy szobrot a tolnavármegyei múzeumnak, tíz festményt és egy szobrot Szeged szab. kir. város múzeumának, öt festményt a délmagyarországi történelmi és régészeti társulat múzeumának állami letétképpen átengedett.

Ötven gyermek gyilkosa. Különb a rendőrség letartoztatott egy bestiális asszonyt, a ki ötvennél több apró gyermeket pusztított el mereggel. A gyermekeket ápolásra vette. magához s a rendőrség már régen figyelemmel kísérte üzelmeit. Valószínű, hogy büntérsai is vannak s most azok után nyomoz a rendőrség.

Posner Károly Lajos alapítványa. Néhai Posner Károly Lajos lovag, végrendeletileg 20 ezer koronás alapítványt tett arra a célra, hogy abból évente két budapesti illetőségű, tisztességes szegény leány, valláskülönbőség nélkül, kihazasítási-díjat kapjon. A díjak közül az egyiket mindig júniusban, a másikat decemberben adják ki, vagyis az alapító és neje halálának a hónapjában. Az örökösök a 20,000 koronát már befizették a főváros pénztárába, a tanács pedig elkészítette az alapító-okiratot és fölterjesztette a kormányhoz jóváhagyás végett.

Nagy pénztár-sikkasztás. A Bécs melletti Badenből táviratozzák, hogy Wastl Gusztáv könyvelő a községi pénztárból 135,000 koronát elsikkasztott. A község tanács holmi apró könyvelési hibák átvizsgálásából kifolyólag jött rá a hűtlen pénzkezelésre. A negyvenéves, csaiados embert letartoztatták. Wastl különben a két keresztény-szocialista párt egyik vezető embere, akinek a liberálisokkal már több ízben összetűzése volt. A letartoztatás politikai körökben is nagy feltűnést keltett. Hír szerint Wastl benső barátságban volt Tomka doktossal.

Az első erdő-hitbizomány. A hivatalos lap legközelebbi száma érdekes királyi leiratot közöl. E leirat, melyet Seüll Kálmán miniszterelnök jegyzett ellen, jóváhagyja azt a hitbizományt, melyet Kemény Kálmán báró és neje Bánffy Polixena bárónő alakítottak marosvécsi uradalmukból. Ez lesz az első erdőhitbizomány Magyarországon. A kormány ugyanis az új rendszer alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy hitbizományokat lehetőleg erdő és nemzetiségi vidékeken alkot, mert ez által megakadályozza azt, hogy a magyar föld idegen kezekbe jusson.

Felekezeti türelmesség. A felekezeti türelmességnek szép példáját adta Szarvas mezővárosa azzal, hogy a most megejtett községi tisztújítás alkalmával Grimm Mór ottani zsidó vallású fakereskedőt bírónak választotta. — Grimm Mór általános tiszteletnek örvend az egész vidéken és megválasztatása annál értékesebb lehet rá nézve, mert a magyar és tót vegyes ajku lakosság egyhangulag választotta bírójává.

Gyászból a halálba. Megható esetről értesít temesvári levelezőnk. Az éjjel meghalt Temesvár egyik legnépszerűbb embere, Gunermann Nándor nyugalmazott városi tanácsnok, aki német létére is 1848-ban hazafias érzelmeit nyíltan kimutatta, amidőn a Rukavina parancsára elrendelt népszámlálást folytonosan halogatta, mert tudta, hogy Rukavina a számlálást csak ürügynek akarta felhasználni, hogy pár száz magyar érzésű családot a már akkor nagyon szorongatott s a magyar csapatok ostromától kiéheztetett városból kiűzzön. A 82 éves agastyánt utóbbi időben Kasabár Anna nevű 21 éves fogadott leánya ápolta, aki jölte-vöjének halálát annyira szívére vette, hogy ma reggel 6 órakor a Ferenc József hidról a Bégyába ugrott. Két munkába menő dohánygyári munkás csónakon utána evezett és még élve kihuzta ugyan a fagyos hullámokból, de a leány még eddig nem nyerte vissza eszméletét s az orvosok azt hiszik, hogy nem marad életben.

Apagyilkosság. Ujlak községben Schuttag Ádám földmivelő, aki napról-napra részeg volt, ittas állapotában folyton ütötte-verte gyermekeit és feleségét. Tegnap este megint részegen jött haza és ütlegelni kezdte a feleségét. Legidősebb legényfia, mikor ezt látta, odaugrott az apjához, mellen ragadta és fojtogatni kezdte. A dulakodás közben aztán baltát emelt és avval rásujtott az apja fejére, úgy, hogy ez holtan terült el. A fiatal apagyilkost elfogták.

Halál az árulásért. Ősi szokás az a pásztorok között, hogy egyik a másikat, ha az lopott nem árulja el. A múlt héten — jelenti tudósítónk — a csantavéri pusztán Dinyés Amrus és Pörge Kis Imre juhászbojtárok birkát loptak. A lopásról tudott Feles Antal juhász is, aki azonban megcselekedte azt, hogy a két bojtár pajtását elárulta Nagy István káros gazdának. Nagy feljelentést tett a bojtár ellen s a napokban kellett volna a bíróság előtt megjelenniük. Vasárnap éjjel valami mulatság volt a csantavéri pusztai csárdában. Ott mulatott Feles Antal is, az árulkodó bojtár. Dinyés és Pörge Kis Imre megtudták, hogy Feles a csárdában van. Egész éjjel lestek rá, de csak hajnal felé tudták kézrekeríteni, a mikor Feles gyanútlanul indult hazafelé a csárdából. A két bevádolt juhász lesből megrohanta a magányosan ballagó legényt s ott a pusztán agyonverték. Másnap találtak rá Feles holttestére. a mikor értesítették a csendőrköt az esetről. A gyanu rögtön a két bojtára irányult, akik azonban erősen tagadták a gyilkosságot, de mert az éjszakának hol töltését sehogyssem tudták igazolni, a csendőrség letartoztatta őket. Később a hulla közelében egy birkafogó vaskampót találtak, a mely a Dinyés Amrus botjáról esett le, a mikor Felest agyonverték. Akkor azután a két juhász is beismerete bűnét s bekisérték őket a bírósághoz.

Tábornokok. A következő kis kimutatás felsorolja a közös hadseregnek tábornokait kor szerint? Az 1901 végén a következő tábornokok voltak hetven évnél idősebbek: Rajner főherceg (született 1827-ben) tábornok; báró Piret de Bihain Jenő lovassági tábornok; báró Appel János lovassági tábornok; báró Rheinländer Vilmos tábornok; Windischgätz Lajos herceg, lovassági tábornok; báró Beck Frigyes tábornok; Fabini Lajos tábornok; Windischgätz Ágost herceg, altábornok. Hetvenéves: Windischgätz József herceg lovassági tábornok. Hatvankilencévesek: báró Krieghammer Ede lovassági tábornok; Horrak János altábornok. Hatvannyolcévesek: József

főherceg I. vassági tábornok; báró Waldstätten János tábornok; báró Fejérváry Géza lovassági tábornok; Gardi Vilmos lovag altábornok és Cvjeticsanin Manó tábornok.

Felbontott levelek. Egy aradi ur lelken-dezve rohan be a kávéházba:

— Hallatlan, rettenetes.

— Micsoda? kérdik tőle.

— Képzelték a meggyilkolt penzeslevélhordó miatt fölbotják az összes Kolozsvárról jövő leveleket.

Általános elképedés.

— No, mondják, ez is csak nálunk eshetik meg. aztán ki bontja fel a leveleket?

— Ki? Hát akinek címezve vannak.

A reformátor. Orth János, családi néven János Salvator főherceg, már három évtizede, hogy Drill oder Erziehung (Dresszúra, vagy nevelés) című híres értekezésében kikelt a katonai kínzások ellen, s általában az ellen a hadseregben divó kioktatási rendszer ellen, amely a legénységet csak nyers anyagnak, lélek nélkül való gépnek tekinti és ugyszólván, puskatussal veri beléje a haditudományt. Erről az értekezésről akkor azt rebesgették, hogy éle a hadsereg akkori feje: Albrecht főherceg ellen irányul. S tulajdonképpen ettől az időtől fogva kezdődik Orth János szomorú regénye. A fiatal főherceg ugyanis kemény kritikájával magára vonta a mindenható Albrecht haragját s itt kezdődött eredetileg Orth János és az udvar között az áthidalhatatlan ellentét, amelynek a szerencsétlen főherceg aztán egész üldöztetését, katonai állásától történt megfosztását, száműzetését és a főhercegi rangról s javakról való lemondását köszöni. Orth Jánosnak azóta nyoma veszett, s ki tudja, mi módon pusztult el a kétségtelenül nagyra hivatott férfiu. S ime, mi történik most, rövid évtized múlva Orth János eltűnése után? A német hadseregben egyszerre csak eltűrik a Drill-t, s utat nyitnak a katonai nevelésnek; és a magyar-osztrák hadseregben nyomon utánozzák Németország példáját. S amiért János Salvator főhercegnek a múlt század végén Orth Jánosra kellett változnia, amiért rangját, vagyonát, mindenét, még életét is el kellett vesztenie, ugyanaz most, amikor más megelőzött vele bennünket, önként, szinte játszva diadalmaskodik majd a copf fölött, amely az eszme fölvetőjét — Orth-ot — földönfutóvá tette. Tanulságos példája ez az eset is az emberi haladás ábrázatának, hogy az eszmék előbb-utóbb mindig diadalmaskodnak, de maguk a kezdeményezők, a reformátorok többnyire elbuknak. Orth János esete inkább csak az egyén érdekes és rokonszenves voltánál fogva magaslik ki a számos többi között, amelyek ugy szólván egytől-egyig igazolják azt az igazságot, hogy az emberiség tulajdon jöltevéinek holttestein keresztül gázolva, halad előre. Vagyis, hogy a régi rossz mindig magával rántja az elsőket, akik megbuktatják. És éppen ez az, ami a reformátorokat oly magasra emeli.

Jó meleg cipők, minden kivitelben és minőségben kaphatók igen jutányos áron, Porter Vilmos Nagy-Aruházában a Szabadságtéren, ahol a legnagyobb raktár és választék található. A nagy Aruház azonkívül minden vásárlásról fénykép-bont állít ki, amely a vevőit egy életnagyságu ingyen fényképre jogosítja, mihelyt az összes bevásárlások 20 koronát tesznek ki. Porter Vilmos Nagy-Aruházát a legnagyobb kedvezményben részesíti vevőit, oly kedvezményben, mely mindenkire nézve érdekel és becses bir.

A medve karmai között. Londonból izgalmas eset hírért jelentik. A kristálypalota egyéb látványosságai közt szerepel a Brammal-féle cirkusz is. A napi előadások egyik legizgatóbb programmszáma Permane állatszelistő-nő mutatványa három medvével. Az egyik hatalmas anyamedve, a másik kettő kisebb. A

napokban d'után! előadás alatt, mikor az egyik cirkuszi alkalmazott bement a nagy medve ketrecébe, a vadállat a talpával meglegyintette. A közönség azt hitte, hogy az egész csak játék. A másik percben azonban rémülten látták, hogy az ember lebukott s a medve rámaszott és marcangolni kezdte a combját. Permane állatszelidítő azonnal segélyére sietett társának, de a feldühödött állat őt is egy pillanat alatt leterítette s a fejét kezdte marcangolni. A nézők ereiben megfagyott a vér. Egy uriaszony odaugrott a ketrechez s erőlesen rákiáltott a közelben álló zenészekre:

— Miért nem ölik meg a bestiát?! Hiszen látják, hogy szétmarcangolja az embereket!

A karmester egy vasruddal ráütött a medvére, mely azonban rá se hederített. A helyzet izgalmas volt. Szerencsére a vadállat nyakán erős bőrszíj volt. Ebe aztán többen belekapaszkodtak s leráncigálták a vadállatot áldozatairól. Permane szerencsére csak könnyebb sérüléseket szenvedett s az előadás végeztével megjelent a porondon, hogy a közönséget üdvözölje. A másik ember sérülése sem súlyos.

— Adomány. *Boksán* Mózes aradi román eszperes a szűkölködő szegények számára 7 koronát juttatott hozzánk. Kérelméhez képest az adományt átadtuk *Sarlot* Domokos főkapitánynak.

— Ujtás! *Honisch L. István* cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti akadémiai tag műtermében Szabadság-tér 16. (Dománypalota.) Telefon 358., minden vasár és ünnepnapon eszközöket felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételről is. Művészies és pontos kivitel szigorúan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— Itt a farsangi évad és így alkalmoszerűnek tartjuk, hogy *bálok, estélyek vagy táncmulások* rendezése esetén — figyelmüket a meghívók, táncrendek, belépti-jegyek stb. — ideje korán való gondoskodására tisztelettel felhívjuk. A modern kor igényeinek megfelelőleg berendezett könyv- és műnyomdánk gondosan megválogatott, betű- és diszitmény anyaga folytán ama kellemes helyzetben vagyunk, hogy kivétel é. csin tekintetében, de főként méltányos árak által, a mai fokozott igényeknek minden tekintetben meg tudunk felelni. Ennek folytán tiszteletteljesen kérni bátorodunk a nagyrabecsült vigalmi bizottságokat, miszerint szükséglet esetén teljes bizalommal forduljanak az „*Aradi Nyomda Részvénytársaság*” hoz.

— T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk hogy *Révész Nándor* könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A Petőfi-koponya meséje.

(Hogyan halt meg Petőfi?)

Arad, január 16.

A P. H. mai számában hosszabb cikket szentel az állítólag feltalált Petőfi-koponyának s erősen cáfolja benne a legújabb Petőfi mesét. A cikk érdekesebb részleteit itt adjuk:

Petőfi, Bem titkárának Kurcz Antalnak kocsiján ment Segesvárra. A csata kezdetén Bem körül látták, de az visszarendelte Fehéregyházán túl a tartalékhöz. A falu föl volt perzselve s a költőt délfelé egy sütőkemence padkáján ülve és komoran jegyezgetve találta *Lengyel József* orvos.

Gyakran fölállt s néhány lépéssel előbbre jött, hogy lássa a csata folyását. Gyönyörködve nézte a Bem ágyui által fölrobbantott löporos kocsikat, amelyek mennydörgő robajjal lobbantak föl. Majd a székely fuvarosokat nézte, akik fölkapkodták a fáradtan guruló ágyugolyókat.

Az utolsó, aki Petőfit látta *Gyalokay* Lajos honvédtiszt, utóbb nagyváradi törvényszéki elnök (tavaly halt meg) volt, aki a faluból kivergődve, bokrok közé rejtett kocsiját akarta elérni. Ekkor szaladt arra Petőfi hajadon fővel. Lengyel viszont azt állította, hogy ő az országúton látta futni Kis Bun irányában, hajadon fővel és kard nélkül. Annyi tény tehát, hogy a költő Fehéregyháza és Héjjasfalva között esett el.

Heydte osztrák őrnagy, aki Lüders táborkarába volt beosztva s hat óra tájt vele az elnémult s halottakkal borított csatateret belovagolta, később azt beszélt, hogy az ut mellett Héjjasfalva felé egy fiatal halottat látott, akinek hegyes állszakállja volt s nadrágja és zubbonya zsebei ki voltak fordítva, míg mellette irományok hevertek. Mellén dzsida szurás volt; a leírások után azt hiszi, hogy ez Petőfi volt, de ő a halottat székének látta lovaglás közben, pedig Petőfinek fek te haja volt.

Gróf *Haller* Ferenc, aki harminc évig kutatatta a költő rejtélyes eltűnését, azt állítja, hogy *Zeyk* Domokos nyergébe emelte a költőt, a kukoricásba vitte, aztán visszavágtatott az országútra s itt hősi halált halt. Petőfi innen a rét és országút közti széles töltésen futott tovább; utóbb a buni hidon látták, itt kozákok érték be, egyikük mellbe szurta, a költő a Küküllő vizébe fordult, később kimászott s a partmenti fűzesben egy téglarakás mellett feküdt reggelig. Ekkor C-onta Juon oláh fuvarossal Héjjasfalva felé vitett: magát, de egy muszka közlegény lerántotta a szekérről s az országúttól kétszáz lépésnyire elevenen a sirba dobta.

A költő a sirüregből felkiáltott: Ne temesetek el! Hiszen látjátok, hogy élek. Meggyógyulhatok. Petőfi vagyok, segítsenek!

Vámos György, ki a halottszállító szekeret kísérte, borzadva kiáltott fel:

— Jaj Istenem, élőket is eltemetnek!

Az oroszok holtakat hánytak Petőfire s Bader János szász polgár messzet hintett rájuk. Vajna Sándor szerint Szkurke közhuszár emelte nyergébe a költőt, de mikor látta, hogy kozákok vannak nyomában, Petőfi leugrott s e kiáltással: „Bocsáss, engem még az Isten se ment meg” a kukorica felé futott. Két kozák elérte és leszúrták.

Törökfalvi Pap Zsigmond nyugalmazott kir. járásbíró érdekes levelet írt *Nagy-Bányáról* a kolozsvári *Ellenzék* nek a Petőfi koponyára vonatkozóan.

Igaznak tartom — ugymond — Jókai Mórnak azt az állítását, hogy Petőfi Sándornak a felső fogorában egy kiálló foga volt. Midőn Petőfi 1847. őszén Nagykárolyban időzött, az október 11-én tartandó megyei tisztújítás alkalmából folyó közgyűlések alatt a gróf Károlyi-uradalom inspektora régi szokás szerint az ifjabb megyei tisztviselőket ebédre hívta meg. A vendéglátó háziur kedves leánya és barátnéja, Szendrei Julia kedveért Petőfi is hivatalos volt, de nem jött el. — Ebéd fölött ő róla is folyván a társalgás, a háziasszony talán neheztelésből, hogy Petőfi nem jött el, vagy női pikantériából, a költőnek kiálló fogára, mint szépség hiányra reflektált, mire Szendrei Julia felém fordulva, kérdé: Ugy-e Petőfi Sándornak az is jól áll? — Pirulva, válasz nélkül hagytam a kérdést, nehogy ezen indiskrét irányba terelt beszélgetés az asztaltársaság valamelyik tagja érzékenységet sértse. Tehát ez időben is sokak előtt nyilvánvaló volt Petőfi egyik fogának ferde kinövése, amit egyik ki nem hullott, vagy ki nem húzott gyermek fog okozhatott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Érdekes számok.** Az „Igazságügyi Közlöny” ma megjelent 12 ik számából vesszük a következő érdekes adatokat: Kuriai tanácselnökünk van nyolc, korona ügyész egy, ítélőtáblai elnök tizenegy, kuriai bíró harminckettő, ítélőtáblai tanácselnök huszonkettő, főügyész és koronaügyész-helyettes tizenöt, ítélőtáblai bíró kétszázhuszonegy, főügyész-helyettes tizenhárom, törvényszéki elnök hatvankettő, törvényszéki bíró, kir. ügyész és járásbíró ezerszázötvenhárom, albiro és alügyész ezerszázötvenöt, törvényszéki jegyző száz, aljegyző hét-száznyocvanhat.

KOZGAZDASÁG ES KOZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 16.

Déltőzsde. Buzakinál mérsékelt. Nyugodtabb irányzat mellett 22,000 métermázsra került forgalomba mérsékelt vételkedv mellett, változatlanul tartott áron. A többi gabonafélék irányzata nyugodt. Időjárás hávas.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprillisa	9.22— 9.23
Buza októberre	8.33— 8.34
Roze 1902. áprillisa	7.59— 7.60
Zab 1902. áprillisa	7.49— 7.50
Tengeri 1902. májusra	5.43— 5.44
Repce 1902. augusztusra	12.25—12.36

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprillisa	9.21— 9.23
Buza októberre	8.35— 8.36
Roze 1902. áprillisa	7.59— 7.60
Zab 1902. áprillisa	7.49— 7.51
Tengeri 1902. májusra	5.40— 5.42
Repce 1902. augusztusra	12.30—12.40

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	korona
Magyar hitelrészvény	643.25
Leszámitolóbank részvény	670.50
Értéktőzsde részvény	422.—
Répa-Murányi vasúti részvény	485.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	653.75
Közúti vasút	592.—
Városi villamos vasút részvény	292.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 16. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 94—95 fillérig, Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 90—92 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 89—90 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 88—90 érig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 84—86 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 82—84 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az élte páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4/0 vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (éi) sulya vétetik irányadónak.

Sertésleltétel. Január 13. napján volt készlet 26,960 darab, január 14. napján felhajtott 361 darab, január 14. napján kiszállított 443 darab, január 15. napján maradt készletben 26,887 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, január 16.

Magyar aranyáradek 40/0	119.50
Magyar koronáradek 40/0	95.25
Magyar arany 41/20/0	122.25
Magyar ezüst 41/20/0	101.—
Magyar keleti vasút	120.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	94.90
Magyar italmegváltási kötvény	101.45
Norvát-szávon földterhermentesítési kötvény	94.90
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	102.—
Misaszabályozási és szegedi kölcsön	151.—
Osztrák papíráradek	100.—
Osztrák áradek ezüst	100.—

— Kereskedőink veszedelme címmel azt a meglepő hírt közli a „Püszkerkereskedők Lapja”, hogy a *Hangya* szövetkezet és az „Országos Központi Hitelszövetkezet” fusítja befejezett tény Hihetetlenül hangzó e hír, melynek valóra-válása ezer és ezer ekszisztencia tönkremenésévé válna maga után. Az országos központi hitelszövetkezet annyira össze van forrva az általános közgazdasági tényezőkkel alapítóinak pár excellence kereskedői és vállalati jellegénél fogva, hogy a *Hangya* esméinek a hitelszövetkezet tőkájével való propagálása az Országos Központi Hitelszövetkezet mai szervezete mellett teljesen lehetetlennek látszik.

NAPIREND.

Január 17. Péntek. Róm. kath. naptár: Antal. — Protestáns naptár: Antal. — Görög-keleti naptár (január 4.): 70 apostol. — A nap két 7 óra 27 perccor, nyugszik 4 óra 21 perccor. — A hold két 10 óra 52 perccor, nyugszik 0 óra 4 perccor.

Mélység. Legnyomás reggel 7 órakor 771.3 milliméter, délután 2 órakor 760.5 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor 9° — 6.3° délután 2 órakor 9° — 3.7°. Szél iránya és ereje reggel 7 órakor D. 4. délután 2 órakor D. 7. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult, havaz, hófúvás. — Csapadék az utóbbi 24 órában 1 milliméter hó.

Mélység. A központi meteorológiai intézetnek Arad-ra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Szél, enyhébb, sok helyütt csapadék.

Szabadságszolgálat emléktárgyak országos múzeuma (szil. ház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 10 órától délután 6 óráig Belepti-díj: Hétköznapiakon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig, vasár- és ünnepnapiakon zárva. Helyiség: Erekléy múzeum helyisége mellett ülés terem.

Január 17. Az aradi zenekedvelők egyesületének közgyűlése délután 5 órakor.

Január 19. A II. kerületi jótékony fillérasztársaság közgyűlése délután 3 órakor. — Az aradi közjegyzői kamara közgyűlése. — Alberti Werner hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi Oratorium-egylet közgyűlése délelőtt 11 órakor (Polzári fiúiskola.) — A Kossuth Lajos betegsegélyző és temetkezési-egylet választmányi ülése délután 3 órakor.

Január 22. A Kölcsey-egyesület fölolvásó-estélye délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.)

Január 25. Az új-szent-annai állami polgári fiúiskola tantestületének fölolvásó-estélye este 8 órakor (Polgári fiúiskola.)

Január 26. Andriczek Ferenc cs. és kir. kamara-művész hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi ügyvédi kamara közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi református egyház közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városház.) — A borosjenői takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A borosjenői és vidéke gazdasági- és hitelszövetkezetének közgyűlése délután 3 órakor.

Január 27. Arad megye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Január 28. Világos hegyközség közgyűlése.

Január 30. A nagy-buttyini takaré- és előlegezési-egylet mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Jegyzőválasztás Pankotán — Az első arad-szent mártóni takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése.

Február 2. A kisjenői takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 16. Rosenthal Mór hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

Február 26. Aradváros tisztújító közgyűlése délelőtt 10 órakor

REGENY-CSARNOK.

A h a r m a d i k.

— Regény. —

Irtá: Sienkiewicz Henrik.

Fordította: Hegedűs Szabolcs. [17]

(Folytatás.)

XIV.

Hazaérve váratlanul ott találok Sulowski-ékát a műteremben.

Meg akartak lepni.

Az ördög vinné el Swiatecki dolgát! minek mondta, hogy nemsokára visszatérek!

Sem Kacia, sem az öregek nem ismertek fel. Egyik bizonyítéka ez volt kitűnő maszknak. Kaciához közeledem, megfogom kezét, ő meghökkenve húzza vissza s hátrál.

— Kacia, hát nem ismered? — kérdem.

Még jobban megdöbben, a mire én hangosan kezdek nevetni.

Kacia, most figyelmes kezd lenni, jobban szemügyre vesz, majd kacagva szól:

— Juj, de csunya öreg!

Már hogy csunya öreg volnék? Szeretném látni, hol látott még szebb aggot?! De a Suslowski ur izlése hatása miatt, szegény Kacia előtt is minden öreg ember csunya.

Visszavonulok a konyhába s néhány perc múlva visszatérek.

Kacia szülői faggatni kezdenek, mire való ez a maskara?

— Mire való ez a maskara? A dolog igen egyszerű. Tetszik tudni, mi festők szivességeket szoktunk tenni egymásnak s időről-időre modellnek állunk be. Így például az öreg zsidó modellje Swiatecki volt. Nem ismerted őt fel a képen, Kacia? Jelenleg Cepkowskinak állok modell. Ez már szokás a festők között, nevezetesen Warsóban, mert kevés a modell.

— Azért jöttünk, hogy meglepjünk téged — szól Kacia. — Különbben még sohasem voltam műteremben. Szent Isten! micsoda rendetlenség! Minden festőnél így van ez?

— Bizony így!

Suslowski ur azt mondja, hogy jobban szeretné, ha nagyobb rendet talált volna, de reméli, a jövőben ebben a tekintetben gyökeres változás áll majd be. Nagy kedvem volna hárfát a fejéhez vágni. Kacia kacéran mosolyogva szól:

— Bizony egy festőnél minden másképp lesz, csak fogjak hozzá. Mindennek meg lesz a helye, szépen elrendezek s letörlök mindent.

Ezeknél a szóknál felemeli fíto orrocskáját, feltekint a sarkokat ékesítő pókháló-guirlandokra, miközben folytatja:

— Hiszen ilyen rendetlenség elriasztja a vevőket! Ha be jön valaki, azt hiszi, hogy zsidóbarusnál van az ószeren. Itt vannak ezek a fegyverzetek — csupa rozsdá! Csak a cselédek kell hívni s megparancsolni neki, törjön kis téglaport — minden úgy ragyog, mint az új számovár.

— Jézus Mária! Vevőkről beszél s az én drága régi kiásott páncélat téglaporttal akarja tisztítani! De Kacia!

A boldog Suslowski homlokán csókolja leányát, mialatt Swiatecki vészteljes hangot hallat, mely a vaddisznó rőfögéséhez hasonlít.

Kacia ujjával megfenyítve tovább beszél:

— Tessék jól megjegyezni, minden megváltozik! Igen, minden!

Végül így szól:

— Ha az a bizonyos ur ma este nem jön hozzánk, akkor azt a csunya embert többé nem szeretjük ám!

Mialatt ezt mondta, eltakarta szemét. Nem tagadom, sok báj van allűrjeiben. Megígértem, hogy estére elmegyek s az utcáig kísértem le leendő családomat.

A szobába visszatérve bizalmatlan tekintettel nézegeti Swiatecki az asztalon előtte fekvő száz rubelt tartalmazó csomagot.

— Mi ez?

— Tudod, mi történt?

— Nem.

— Mint valami közönséges tolvaj, meglop-tam valakit.

— Hogy hogy?

— Eladtam a hullát.

— S ez az érte járó összeg?

— Ugy van! Közönséges uzsorás vagyok!

Megölelem, összecsokolom Swiateckit, gratulálok neki, mire ő elkezd mesélni az ügyet.

— Távozásod után itt ülök a szobában, egyszerre csak egy ur kopogtat be s kérdi én vagyok e Swiatecki? Azt felelem:

— Szeretném tudni, miért ne lehetnék én Swiatecki.

Erre azt mondja az az ur:

— Láttam képét s meg akarom venni.

— Jól van! — mondom én. — De engedje hogy megmondhassam, csakis idiota vállalkozhatik ilyen komisz kép megvételére.

— Idiota nem vagyok, — mondá ő; — de az a bogaram, hogy idiota képeit vásárolok össze!

— Ha így áll a dolog, akkor jól van, — feleltem, a mikor pedig a kép árát kérdezte, ennyit feleltem:

— Törődöm is én vele! . . .

— Ennyi a kép ára — szól — s ennyit adok önnek.

— Bánom is én! Ha ennyit akar adni, jó, adja ide!

Ideadja a pénzt, azzal távozik. Ezen föliratu névjegyét hagyta hátra: „Bilowski dr.”

med. En tehát nem vagyok más, mint alávaló uzsorás! Ez így van!

— Éljenek a hullák! Swiatecki, meg kell házasodni!

— En? Inkább fölakasztom magam! — mondja Swiatecki. — Uzsorás vagyok, hiába! Pfu!

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felé érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felé:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszlóról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborszlóig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.05
Gyorsvonat este	7.23	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felé:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felé:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felé:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről sv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig sv. dn.	5.20	Személyvonat este	6.56

IDEGENEK ARADON.

Január 16.

Vass szálloda. Lefkovichs Mór utazó Budapest. — Lantos Géza utazó Budapest. — Mayer Armin utazó Bécs. — Csillag Emil utazó Budapest. — Schubert Henrik utazó Bécs. — Balog József utazó Budapest. — Pollák Lajos utazó Bécs. — Fein Mór utazó Bécs. — Vossele Rudolf utazó Mannheim. — Marksteiner Jakob utazó Budapest. — Taussig Zoltán utazó Budapest. — Roth Jenő utazó Budapest. — Kutasi Dávid utazó Budapest. — Jolles Lajos utazó Budapest. — Rappersberger Sándor mérnök Szaszrégen. — Charles Leo Bécs.

Városi színház.

Bérlet 99. sz.

Páratlan.

Pénteken, 1902. évi január hó 17. én:

A páholy.

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Lauffs és Krausz. Magyarosította: Kabos Ede

SZEMÉLYEK:

Linóczy Józsiás Mezei Péter.	Csiz Pepi . . .	Giréthy K.
Klára, neje . . .	Bácsne.	Dinszky . . .
Lill, leányuk Komlósy I.	Földes Dénes Nemes S.	Palágyi L.
Kéri Annuska Garai Ilona.	Paludán Mózes Fenyéri Mór.	Paludánné . . .
Hidas Bálint László Gy.	Paludánné . . .	Kalocsa R.
Eva, neje . . .	Menszáros M.	Borbála . . .
		Tolnainé.

Kezdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

BORHOZ LEGJOBB!!
KITÜNŐ ASZTALIVIZ

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.

19384—1901. urb. sz.

Hirdetmény.

Ó-Szt.-Anna község egyes birtokosai, mint volt urbéreseknek tagosítás iránti kérelmek ügyében a tagosítás megengedhetőségének czéljából szükségesnek mutatkozó többségnek birtokarány szerinti szavazás utján való megállapítására határidőül 1902. évi január hó 27. napjának d. e. 9 órája Ó-Szent-Anna községházához kitűzetik.

Mikorra az összes érdekeltek azon határozott kijelentéssel idéztetnek meg és helyeztetnek tudomásba, hogy a kik a szavazásra kitűzött időben meg nem jelennek, vagy pedig a szavazati jogukat nem érvényesítik, úgy fognak tekinteni, mint a kik a tagosítást kérelmező felekhez hozzájárultak volna.

Az aradi kir. törvényszék, mint urbéri bíróságnak 1901. évi december hó 28-án tartott üléséből.

A e s,
jegyző.

170

707—1901. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Mittelman-féle gyártelepen levő magtár helyiségeknek azonnali bérbeadása iránt 1902 évi január hó 27-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1. Az 1. 2. és 3. számú 4600 mm. gabonát befogadó magtárra 750 kor. 2. A 4. számú 6000—7000 mm. gabonát befogadó magtárra 1200 kor. 3. Az 5. számú 4000 métermázsas gabonát befogadó magtárra 1000 kor.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi december hó 28-án tartott üléséből.

Kiáltó:
Vannay,
aljegyző.

Felülmul minden eddig létezőt

Sultán Rum,

(alcoch. sacch. t. hg.)

mely a theának rendkívül kellemes és zamatos izt kölcsönöz.

Ara 1/2 literes üveg 80 kr., 1 liter 1 frt 50 kr.

Kitünő ízével páratlanul áll a

Sultán thea.

Ara: 1 deka 10 kr., 1/8 kilo 1 frt, 1/4 kilo 2 frt.

Gyermekek és felnőtteknél egyaránt kipróbált kitünő hatásu szer tüdőbaj, köhögés, nehéz lélegzés, angolkór, csuszos bajok ellen a

Kellemes izü, friss

Csukamájolaj.

Ara egy üvegnek 1 forint.

Délmagyarország részére kizárólagos raktár:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Kisjenői Takarékpénztár Részvénytársaság.

MEGHIVÓ.

A „Kisjenői Takarékpénztár Részvénytársaság“

XVIII. évi

rendes közgyűlése

folyó évi február hó 2-án d. e. 10 órakor

az intézet helyiségében fog megtartatni, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az évi zárszámla és mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása.
5. A tiszta nyereség hovaforrásáról szóló igazgatósági javaslat feletti határozat.
6. Társulati elnök, társulati alelnök, igazgatóság, felügyelő-bizottság és társulati ügyész 3 évre leendő megválasztása.
7. A 39. §. és 96. §. módosítása.
8. Netáni indítványok, az alapszabályok 38. §-a értelmében.

Kisjenőn, 1902. január 11-én.

Czárán Márton, s. k.
társulati elnök.

Mérleg-számla.

Vagyon.

Teher.

Pénzkészlet	11538 31	Alaptőke	240000
Váltó	1200039 25	Tartaléktőke	116095 94
Kötvény	113284	Külön tartaléktőke	926 49
Jelzálog	152164	Betét	612075 23
M. kir. postatakarékpénztár	2132 23	Visszeszámítás:	
Óvásdíj	741 03	Magyar Ált. Takarékpénztár	33920
Giro-letét az Osztrák-Magyar banknál	3238 06	Magy. Leszámit. és Pénzváltó Bank	77810
Előre fizetett kamatok	5746	Osztr.-Magy. Bank	93690
		Aradmegyei takarékpénztár	10200
		Pesti Hazai Első Takarékpénztár	81310
		Pesti Magy. Kereskedelmi Bank	37520
		Bpesti Tépénzt. és Orsz. Zsicsón	50000
		Magy. Orsz. Közp. Takarékpénztár	50000
		Első Magyar Iparbank	32910
		Fel nem vett osztalék	20
		Átmeneti tételek	11824
		Vegyesek	160
		Egyenleg, mint tiszta nyereség	40622 22
	148882 58		148882 58

Kisjenő, 1901. évi december hó 31-én.

A könyvelésért:

Vály Lajos, s. k. Messer Lipót, s. k. Toldy Lajos, s. k.
igazg. tanácsos. igazg. alelnök.

Schreyer Jakab, s. k. Schillinger M., s. k. Csukay Gyula, s. k.
igazg. tanácsos. igazg. tanácsos. igazg. tanácsos.

Ezen mérleg-számla a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottván, az mindenben helyesnek és rendben levőnek találtatott.

Kisjenő, 1902. évi január hó 10-én.

Dr. Vékony Albert, s. k.
felügy. biz. elnök.

Dávid József, s. k. Bayer György, s. k. Kaufmann Sándor, s. k.
felügy. biz. tag. felügy. biz. tag. felügy. biz. tag.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronában kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők.

tesztéseket a kiadóhivatal ad; leve-
lbeni kérdésekhez a válasza való bá-
lyog mellékelendő. Telefon ártalítások
nem ad a kiadóhivatal.

VAJDA BENŐ

fogorvos

Aradon.

Készít rugóra teljesen használható

MŰFOGAKAT,

foganként 2 frt-ért.

Fogak plombirozása feltűnően elcsón, jótállás

mellét.

163

Fájdalom nélküli foghúzás 1 forint.

6145—1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. adókinctár és Arad város közönsége végrehajtonak, Král József és neje Kovács Tresa végrehajtási szenvedő elleni 137 korona tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Arad városában fekvő, az 5598. sz. ljkvben A. + 2. sorsz. a foglalt ingatlanra az árverést 1440 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi február hó 4-ik napján délután 3 órakor az igazságügyi palota I em. 88. sz. irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10°-át vagyis 140 korona 4 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1901. évi szeptember hó 16. napján.

Az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Kovács,

kir. tsvszéki bíró.

167

Lázár Gyula

fűszer, esomege, bor, pezsgó, rum, tea és cognac kereskedése és ásványvizek főraktára

Aradon, Andrássy-tér 19. szám, (a Központi szálloda-épületben.)

Gyors és pontos kiszolgálás mellett mindenkor friss és jó áruk a legolcsóbb áron.

Készpénz fizetésénél 2 százalékos pénztári jutalék.

Telefon 344. 1718

Csak 5 korona

4 és 1/2 kiló finom illatos szillette szappan, ameddig a készlet tart, a melyek a préselésnél kissé megsérültek. Az elküldés naponként utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében történik.

1337

A. Feith,

Wien, V/2. Matzleinsdorferstrasse 76.

Elveszett

a Thököly-tér és Forray-utca mentén egy értékes prém nyak-disz. Kérlek a becsületos megtaláló a kiadóhivatalba beküldeni, hol illő jutalomba fog részesülni. 169

Borszivattyúk

3 évi jótállással.

Bortömlők

gyári áron

Hönig Frigyes

Arad,

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott

1445

tüzi fecskendők

és kutak.

Üzlet felosztás és végeladás!

Rövidáru-, férfi-divat-, női pipere-, diszmuáru-, kalap-, czipó-üzletem felosztása miatt

hatóságilag engedélyezett

végeladást

rendezek a raktáron lévő áruk

minden elfogadható áron

eladatnak.

Tisztelettel

Ruzsonyi Endre

Arad, Andrássy-tér 24., Hungária kávéház mellett.

Ékszerárgyakat, zálogjegyeket, tört aranyat, ezüstműveket

készpénzfizetés mellett, legmagasabb áron vesz

DEUTSCH IZIDOR

órák és ókszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA,

Minorita-palota.

5872—1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. adókinctár végrehajtonak, Szarandán Mitru végrehajtást szenvedő elleni 170 kor. 53 fill. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, Arad városában fekvő az aradi 2092. sz. ljkvben A. + 1. sor 2602. hrsz. a felvett Illés-utca 96. sz. ház és telekből álló ingatlanra az árverést 1708 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi február hó 5-ik napján délután 3 órakor az igazságügyi palota I em. 88. sz. irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10°-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1901. évi szeptember hó 14-ik napján.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Ribiczey,

kir. tsvszéki bíró.

166

Nagy választék flu- és gyermek-ruhákban.

Telefon 369. szám.

Holtzer József

Hazai angol és francia gyapjuszövetek

nagy raktára.

Mértékszerinti rendelések

férfi-szabó

Aradon, Vörösmarty-utca 1. szám.

saját műhelyemben készítettnek a legújabb divat szerint, kifogástalan csinos kivitelben.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, felső- és télikabátok, ulsterek, bundák és köpenyek.

1145

Készlet állandóan mindenféle szörme-árakban.

Katonai, egyenruhák magyar diszruhák!

Aradi nyomda részvényársaság könyvnyomdája.